

Mededelingenblad

HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM

Jaargang 36 • Nummer 1 • Zomer 2014

Inhoudsopgave

Van de voorzitter	1
Van het bestuur	2
Open Monumentendag	
Herdenking 70 jaar Merwederazzia	
Kamplied Amersfoort	
Reacties en rectificaties	6
Het distributiekantoor van Hardinxveld	9
Verslag genealogische werkgroep	10
Karel de Grote	11
Wetenswaardigheden	16
De Koperen Knop	
Bakkerijen in Hardinxveld en Giessendam	
Struikelstenen	
Renovatie drijverschuit HD 1	17
De geschiedenis van Buitendams B 309	21
Schenkingen	26
Lodewijk Versteeg	29
Recenties	34
Publicaties en overige uitgaven	kaft

Omslag:
HD 1 in volle glorie.

COLOFON

Uitgever

Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

Eindredactie

J.F. Teeuw-van der Plas

Redactieleden

W.F. van de Bree-Ooms,
A. Dubbeldam-van der Waal van Dijk,
M.J.H. de Haan

Foto's

Fotoarchief van de Historische
Vereniging, e.a.

Vormgeving en opmaak

F.L. van den Heuvel

Druk:

De Groot Drukkerij, Goudriaan

Oplage

1000 ex.

Redactieadres

E-mail: jannyteeuw@xs4all.nl

Het mededelingenblad verschijnt
tweemaal per jaar en is gratis voor
leden en zusterorganisaties.

Losse verkoopprijs: €3,50

Copyright

Overname van artikelen of gedeelten
daarvan is toegestaan mits vermelding
van de bron en toezending van
een exemplaar.

Bestuur

T. Sluimer	Parallelweg 126	3371 GE H'veld-G'dam	0184-616107 (voorzitter)
W. F. van de Bree-Ooms	Buitendams 77	3371 BB H'veld-G'dam	0184-614563 (secretaris)
A. Kampman-Timmer	Van Leeuwenhoekstraat 71	2984 EG Ridderkerk	0180-428594 (penningmeester)
M. J. H. de Haan	Buitendams 4	3371 BL H'veld-G'dam	0184-616586 (archivaris)
Joh. van den Bout	Rivierdijk 197	3372 BM H'veld-G'dam	0184-616450 (lid)
F.L. van den Heuvel	Alblasstraat 2	3371 SB H'veld-G'dam	0184-614154 (lid)
N. Scheijgrond	Houweningeweer 25	3371 PP H'veld-G'dam	0184-617023 (lid)
J. F. Teeuw-van der Plas	Amerhof 9	3371 SZ H'veld-G'dam	0184-416380 (lid)

De minimumcontributie bedraagt €15,00 per jaar. Voor leden tot 18 jaar en ouder dan 65 jaar €12,50. Bankrekening: NL65RABO325099138, girorekening: 3879669. Bij elke betaling s.v.p. duidelijk uw lidnummer vermelden en wat u betaalt. Donaties zien wij graag tegemoet. Zie voor meer info: www.hv-hardinxveld-giessendam.nl

Van de voorzitter

Teun Sluimer

De tijd vliegt. Zoals gewoonlijk ben ik weer te laat met mijn voorwoord. De redactie zit me, terecht, stevig achter de vodden. Het is niet dat er niks te vertellen valt. Daar ligt het niet aan. We hebben een nieuw bestuurslid: Fred van den Heuvel. Hij heeft een grafische achtergrond en hij staat Janny Teeuw bij met de layout van dit blad. Dat is niet alleen een geweldige aanvulling aan kwaliteit, maar ook nog kostenbesparend bij de drukker.

Op de laatste ledenvergadering heb ik een grote fout gemaakt. Aftredend en gelukkig herkiesbaar was Arnold de Haan. Formeel had ik u, als leden, moeten vragen of u hem ook wilde herkieszen. Ik ging ervan uit dat dit zo vanzelfsprekend was dat ik het u niet heb gevraagd. Wat zou de HV zijn zonder Arnold? Mijn verontschuldigingen aan hem en aan de aanwezige leden. Bij de volgende ledenvergadering zullen we de fout herstellen. Jaap van Houwelingen heeft ook afscheid genomen als bestuurslid, maar blijft actief bin-

nen de HV. Er is dan nog steeds een vacature in het bestuur die wij graag snel vervuld zien.

In dit blad vindt u ook een verslag van de restauratie van de HD1, onze drijverschuit. Cees van Wijngaarden, de man die daar een kort en zakelijk verslag over schrijft, heeft daar een belangrijke rol in gespeeld. Hij heeft alles geregeld, gecoördineerd en ook zelf de handen uit de mouwen gestoken. Een prestatie die we bijzonder waarderen.

Ook de verhalen over de boerderijen komen langzaam maar zeker los. U leest daarover in dit blad. De dvd met verhalen over vroeger komt eind van dit jaar uit.

Gert Romijn is in gesprek met een aantal mensen die het bombardement in Giessendam in 1945 hebben meegemaakt.

En elke zaterdagmorgen van 10 tot 12 bent u welkom in het HIC; voor een praatje, voor informatie en in ieder geval voor onze onvolprezen koffie.

Van het bestuur

J.F. Teeuw-van der Plas

Maandelijks vergaderingen

Eens per maand vergadert het bestuur in het Historisch Informatie Centrum (afgekort HIC), Peulenstraat 243 te Hardinxveld-Giessendam.

Wekelijkse opening van het HIC

Het HIC is elke zaterdag van 10.00-12.00 uur open. Ook tijdens vakanties. Er zijn o.a. ook antiquarische boeken uit de Reeks te koop die nieuw al uitverkocht zijn. Er kunnen foto's worden bekeken en archiefstukken ingezien. Voor kopietjes en fotoafdrukken wordt een bijdrage gevraagd. Wilt u meer foto's, dan kunt u een usb-stick kopen waarop deze worden opgeslagen. Op onze computer staan meer dan 3000 foto's.

Etalages en vitrines

Om de zes weken worden de etalages van het HIC en een vitrine in het RAP-gedeelte van de bibliotheek aan de Pietersweer ingericht met materialen die betrekking hebben op historische en/of actuele onderwerpen. De laatste zes weken is er een verzameling serviesgoed te zien, die weer een link

heeft met de expositie 'Servies met een verhaal' in De Koperen Knop.

Mededelingenblad

In december 2013 verscheen het winternummer jaargang 35, nr.2. Het blad verschijnt tweemaal per jaar en wordt gratis verzonden naar alle leden van de Historische Vereniging in binnen- en buitenland.

Ledenactie

Al enkele jaren schommelt het aantal leden tussen de 950 en 1000.

Wat zou het fijn zijn als we het duizendste lid konden inschrijven. Elk nieuw lid ontvangt twee mededelingenbladen, de in dit jaar uitgegeven publicatie en/of dvd/boek en de uitnodigingen voor de interessante lezingen van de Historische Vereniging. En de contributie is maar €15,- per jaar. En voor 65 jaar en ouder nog minder, €12,50.

Algemene ledenvergadering/voorjaarslezing

Op 22 april werd de jaarlijkse ledenvergadering gehouden in de

gemeentelijke bibliotheek, Pietersweer 34 te Hardinxveld-Giessendam. Voor de pauze hield de heer G. Nieuwenhuis een lezing over de geschiedenis van de spoorlijn Dordrecht-Geldermalsen.

Bij de wet van 10 november 1875 werd tot aanleg besloten van een spoorweg van Dordrecht via Geldermalsen en Kesteren naar Elst. De lijn bood mogelijkheden om vanuit Rotterdam goederentreinen

en internationale treinen door de Betuwe naar Duitsland te rijden. Voor het internationale verkeer was vooral het oostelijk deel van Kesteren naar Nijmegen van belang.

In de presentatie werd vooral de geschiedenis van het westelijk deel van de lijn besproken: Dordrecht-Geldermalsen. Er waren oude foto's te zien van de vele verdwenen stations, zoals de halte 't Vissertje, Giessen-Oudekerk, Giessen-Nieuwkerk (waar in 1923 de overwegwachter werd vermoord), Schelluinen en Rhenoy. Sinds 2006 exploiteert Arriva in opdracht van de provincie Zuid-Holland de spoorlijn onder de naam Merwede-Linge lijn. De treinstellen dragen namen van belangrijke personen uit het gebied rond de spoorlijn:

- Otto Baron van Verschuer, landgoedbeheerder in Gelderland.
- Andries Copier, van 1914-1971

Verzameling puddingvormen

beroemd glasontwerper van de Glasfabriek in Leerdam.

- Jan van Arkel, strijder in de regio Gorinchem/Geldermalsen aan het begin van de 15e eeuw.
- Maarten Schakel, verzetsstrijder in regio Gorinchem/Alblasserwaard.
- Ida Gerhardt, in Gorinchem geboren dichteres.
- Hendrik Hamel, Gorinchemse ontdekkingsreiziger die in 1653 Korea heeft ontdekt.
- Trijntje, zeventuizend jaar oud skelet dat werd ontdekt tijdens de aanleg van de Betuweroute in Hardinxveld-Giessendam.
- Adriaan Volker, Sliedrechtse ondernemer in baggerwerken.
- Frank Wels, Gorinchemse voetballer die pal voor de oorlog 38 keer voor Oranje speelde.
- Ronald Bandell, burgemeester van Dordrecht.

Er werd nog kort ingegaan op de moderne Betuweroute voor het goederenverkeer.
Tot zover de lezing.

De jaarvergadering verliep zonder problemen, was het dan dat er veel toehoorders vóór de vergadering naar huis gingen.

Jaap van Houwelingen

Bestuurslid de heer J.J. van Houwelingen is uit het bestuur getreden, maar blijft nog wel vrijwilliger voor allerlei zaken. Hij is lang lid van het bestuur geweest, vanaf 1988 tot 2014.

Namens het dagelijks bestuur en zeker ook alle leden van onze vereniging bedanken wij Jaap van Houwelingen voor zijn inzet en al het werk in het depot, met de pc, de website en zijn mankracht bij

de Open Monumentendagen. Hij was en is de jongste van ons team, en zo blijven we met alleen 60-plussers over.

Fred van den Heuvel

We konden tijdens de vergadering een nieuw bestuurslid verwelkomen, de heer F.L. van den Heuvel. Hij zal de meeste taken overnemen van Jaap en is een expert op het gebied van vormgeving van

ons Mededelingenblad. Welkom Fred in ons bestuur.

Braderie

Op 14 juni zal het wel weer heel gezellig in de Peulenstraat geweest zijn. Deze braderie trekt veel bezoekers en ook onze kraam is vaak overbevolkt! Helaas kunnen we in deze editie geen foto's tonen, want dit blad is op dat moment al bij de drukker. ♦

Open Monumentendag 2014

De Open Monumentendag valt dit jaar op 13 september, de tweede zaterdag in deze maand. Het thema is 'Reizen' en dat komt goed van pas. In onze regio kun je op veel manieren reizen: Met de

trein, met de waterbus en met de autobus.

We willen deze Open Monumentendag 2014 op gepaste wijze invullen. Op deze 13e september zal er door leden/belangstellenden een rit gemaakt kunnen worden in een jaren 60 autobus. Een rit door Hardinxveld-Giessendam langs leuke en mooie plekken. De plannen zijn al ver gevorderd, u moet ter zijner tijd maar goed de media in de gaten houden en eventueel onze website raadplegen. ♦

Herdenking 70 jaar 'Merwederazzia' op 16 mei 2014

Op vrijdagmiddag 16 mei 2014 organiseerde de Stichting Comité 4 en 5 mei Sliedrecht in samenwerking met Anja van der Starre, dochter van een Merwedegijzelaar en auteur van het boekje 'Merwedegijzelaars', een bijeenkomst ter herdenking van het feit, dat er 70 jaar geleden in Sliedrecht, Hardinxveld, Giessendam en Werkendam een grote razzia werd gehouden. Deze bijeenkomst is gehouden in verzorgingshuis Overslydrecht in Sliedrecht.

Spreker was de Sliedrechtse burgemeester Van Hemmen, die een warm pleidooi hield om vooral deze verschrikkelijke gebeurtenis niet te vergeten. Ook Harry Ruijs, directeur van Kamp Amersfoort, memoreerde de hectiek van die tijd. Tienduizenden mensen zijn in dat kamp aangekomen en weer afgevoerd. Honderden Merwedegijzelaars zijn ook daar terecht gekomen en velen doorgestuurd naar Duitsland om dwangarbeider te worden.

Zesentwintig van hen keerden nooit terug. Ter herdenking werden alle namen plechtig voorgelezen, waarna twee minuten stilte in acht werd genomen.

Daarna liepen de genodigden en belangstellenden naar de Grote Kerk waar, na de toespraak van Anja van der Starre, een krans werd gelegd bij de plaquette aan de noordzijde van de kerk.

De plaquette

Anja van der Starre

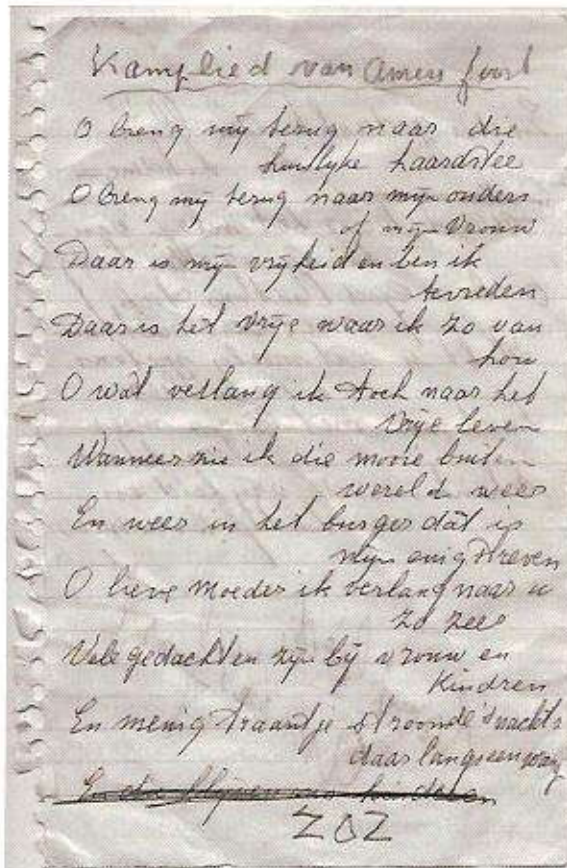
Burgemeester Van Hemmen in gesprek met familieleden

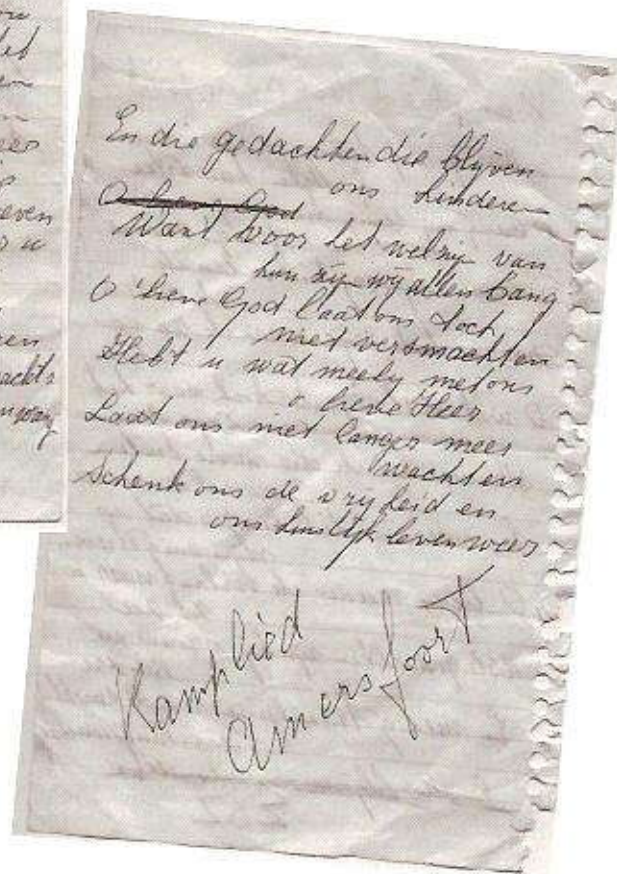
Piet Smit en Jan Dubbeldam

Kamplied van Amersfoort

O, breng mij terug naar die huislijke haardstee
 O, breng mij terug naar mijn ouders of mijn vrouw
 Daar is mijn vrijheid en ben ik tevreden
 Daar is het vrije waar ik zo van hou
 O, wat verlang ik toch naar het vrije leven
 Wanneer zie ik die mooie buitenwereld weer
 En wees in het burger dat is mijn enig streven
 O, lieve moeder ik verlang naar u zo zeer
 Vele gedachten zijn bij vrouw en kinderen
 En menig traantje stroomde 's nachts daar langs een wang
 En die gedachten die blijven ons kinderen
 Want voor het welzijn van hen zijn wij allen bang
 O, lieve God laat ons toch niet versmachten
 Hebt u wat meelij met ons o, lieve Heer
 Laat ons niet langer meer wachten
 Schenk ons de vrijheid en ons huislijk leven weer.

Het handgeschreven kamplied, zoals wij het kregen van een familielid van een oud-merwedegijzelaar.

J.F. Teeuw-van der Plas

Pag. 3

"In het voorwoord van de voorzitter komt helaas een slordigheid voor die vaker voorkomt", zo luidt de reactie van de heer W.A. van der Hoff, kleinzoon van scheepsbouwer Van der Hoff, de befaamde producent van drijverschuiten. De naam Van der Hoff is verkeerd gespeld. Bij dezen onze excuses.

Pag. 6

Mevrouw A. Hoogendoorn-Bottelier schrijft:

"Ik was zeer verheugd met het laatste toegezonden Mededelingenblad van de Historische Vereniging, dat ik altijd met veel plezier helemaal door lees. Zeker dit keer met het artikel van de **8 generaties**, dat Ali van Lopik geschreven heeft. Zij heeft ook de nodige informatie daarover wel van mijn man gekregen denk ik zo.

Ook leuk dat er zoveel foto's in stonden, o.a. van de hondenkar met de overgrootvader van mijn man.

Maar ik wil toch wel graag een correctie aanbrengen in de stamboom van de familie.

U moet dan uitgaan van de tak van Aaltje Hoogendoorn en Cornelis de Jong. Links daarvan staat nl. de vader van mijn man Jan Hoogendoorn, melkhandelaar op de Nieuweweg, waar mijn man dus ook geboren is. Zijn moeder is Christina Tas uit Molenaarsgraaf. Zij hadden 3 kinderen, 2 dochters en een zoon te weten Adri, Jan en Cornelia.

Hun zoon Jan, die ook werd genoemd, is met mij getrouwd, Alexandra Bottelier. Wij hebben 4 kinderen. Een zoon Jan Alexander, en drie dochters i.p.v. twee zoals vermeld is. Deze Jan Alexander werd ook genoemd, maar er stond dat hij één dochter heeft. Maar zijn oudste kind is ook een zoon en wel een Jelmer.

Ik denk zeker dat mijn man het erg leuk gevonden zou hebben, als er dus nog een aanvulling op gegeven kon worden. Dit is dan ook de aanleiding dat ik u hierover deze melding wil doorgeven".

Verbetering Transcriptie

'Het geslacht Muilwijck' (pag. 19 en 20)

Den 21e July 1620 coram J. Versteech
ende J. Vervoorn

Compareerde Martigen Cornelisdochter van Kedichem out omtrent 20 jaeren, rechtelijk gedaecht zijnde om ten versoecke van den heere drossaert deser stede ende den lande van Arckel gerecoleert te werden op de verclaeringe ende depositie bij haer den 11e Aprilis lestleden voor schepenen deser stede ten rechtelijcken versoecke van de voorsz. heere drossaert gedaen, dewelcke (naer dat haer d'selve verclaringe ende depositie van woorde tot woorde was voorgelesen) bij solempnelen eede heeft verclaert ende geaffirmeert den innhouden vanden warachtich te zijn, ende daer bij te persisteren, verclarende voorts dat zij d'voorsz. haere verclaringe ende depositie heeft gedaen vrijwillichlijck, sinceerlijck ende oprechtelijck, sonder eenige vrese ofte oock daer toe bij yemant gepersuadeert off geinduceert te zijn, maer dat d'voorsz. heere drossaert haer tot meermalen ten tijde vant doen van de voorsz. haere verclaringe ende depositie met beleeftheyt ende goede woorden vermaende ende aenseyde dat zij de oprechte waerheyt zoude zeggen ende haer conscientie niet besmetten, daer bij voegende dat hij int minste niet en begeerde dat zij yet buyten de waerheyt zoude zeggen, off yemant t'onrecht beswaeren.

Wijders verclaerde de voorn. Maritge Cornelisdochter dat zeeckeren tijt naer t'doen van de voorsz. haere verclaringe ende depositie

mr. Cornelis Vinck, advocaet, Abraham Kemp, procureur ende Nijs Jan Tijesz van Muylwijck zijn gecomen ten huysse van Gijsbert

Geritsz op Hoornaer, alwaer zij getuyge woonachtich was, zeggende tegens haer getuyge dat zij eens mede wilde gaen op Slingelant ten huysse van de voorn. Nijs Jan Tijesz om aldaer te spreekken met Peter Jan Tijesz van Muylwijck ende Aeffergen zijne zuster, dewelcke / zijluyden zeyden aldaer te zijn, t'welck bij haer getuyge geconsenteert ende dienvolgende metten anderen gegaen zijnde aen de Giessen ende in de

schuyt getreden wesende om over te varen, zoo zij getuyge meynde, hebben d'voorsz. personen gewilt ende haer gedwongen

datse met henluyden naer Noordeloos moste varen, alwaer gecomen zijnde hebben op haer getuyge begeert datse aldaer zoude bekennen dat al 't gunt zij alhier voor schepenen ten versoecke van de voorsz. heere drossaert hadde getuycht was onwarachtich ende alsoo zij getuyge zulcx weygerde hebben haer geseyt dattet alsdan haeren hals zoude costen ende datse haer opten toorn tot Noordeloos gevangen wilden setten met verscheyden andere dreygementen die zij getuyge alsnu niet perfectelijck en weet te verclaren, waer over zij getuyge zeer bevreest ende verbaest zijnde heeft aldaer voor den drossaert ende schepenen gedaen zeeckere verclaringe, welcke verclaringe zij getuyge verclaert te revoceren ende te houden voor nul, crachteloos ende van onwaarden, gelijkkerwijs als off die noyt bij haer en waere gedaen geweest, alsoo zij getuyge bij eede als voren verclaerde door de voorsz. dreygementen uyt verbaestheyt ende vrese tot Noordeloos al geseyt ende verclaert te hebben dat d'voorsz. advocaet Vinck aldaer belieffde te zeggen ende dicteren sonder int minste te weten wat het is geweest. Verclaerde noch d'voorsz. Maritgen Cornelisdochter dat nu omtrent een jaer geleden Frederick Corvers, wonende op Blocklant tegens Floris Jan Tijss van Muylwijck geseyt heeft gehadt dat zijn broeder Peter Jan Tijss van Muylwijck ende Aeffgen zijn zuster bij den anderen sliepen ende dat d'voorn. Floris daer tegens niet een woort en dorste zeggen.

Reactie op het boek 'Autobusverkeer in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden', gericht aan de heer Zijderveld, schrijver dezes.

"Een van de leden van uw historische vereniging veraste mij met het door u geschreven boek *Autobusverkeer in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden*.

Omdat wij jaren in Hardinxveld-Giessendam gewoond hebben, toen ik na mijn schooltijd bij De Snelle Vliet werkte, was dit een welkom geschenk.

Allereerst proficiat. Het is een geweldig boek geworden wat vlot leest en heel veel informatie geeft. Buiten het feit dat ik zelf een oud vervoermiddel heb (een Ford van 1928) was ik ook jaren bestuurslid van de Stichting Veteraan Autobussen. In de Oudheidkamer Ridderkerk, waarvan ik sinds 2001 bestuurslid ben, bezitten we onder meer een groot aantal foto's van het voormalige carrosseriebedrijf ZABO, die veel bussen voor de RAGOM, ESOO en Rederij op de Lek heeft gebouwd.

Zie onderstaand voorbeeld.

Bij een aantal foto's in uw boek kan ik nog wel wat informatie toevoegen. Ik hoop dat t.z.t. een tweede druk volgt, waarbij ik dan met genoeg aanvullende foto's en commentaar zal aanleveren.

We kunnen ook in het clubblad van de SVA een stukje opnemen over de verkrijgbaarheid van uw boek. Nodig is dan een bankrekeningnummer en het bedrag inclusief verzendkosten. Idee??"

Met vriendelijke groet, Ton Remans

Een heel goed idee! Zie voor verdere informatie in het colofon. (red.)

Reacties op de vraag naar de boerderijen in Giessendam

van Marri de Jong

"Heel interessant en leuk dat jullie bezig zijn met de verdwenen boerderijen van de Kaai tot Binnendams.

Onze ouderlijke boerderij staat ook op het lijstje. Die van Jacob de Jong en later Bas en (zoon) Jacob de Jong. Bas de Jong is mijn vader.

Nu heb ik vijf broers die allemaal in Hardinxveld wonen en ik heb aan hen ook een kopie van het overzicht dat in het Mededelingenblad stond gegeven.

Wij kennen (met elkaar) aardig wat details hopen wij! Vooral ook omdat onze moeder van een verdwenen boerderij uit Binnendams komt, die van Arie Korevaar (later Teunis Korevaar).

Ik hoop u meer info te geven op een later tijdstip."

Nog een reactie van Marri de Jong:

De boerderij van Aai Bos in Binnendams ontbreekt aan het lijstje. Hij is familie van ons en we hebben contact met zijn kinderen die in Binnendams wonen. Die boerderij staat er nog, vlak voor de Koperen Knop. Meer volgt nog.

Ik las in jullie mededelingenblad dat jullie op zoek waren naar gegevens over de **"Verdwenen boerderijen van Kaai tot Binnendams"**.

Mijn naam is *Tina Huisman-Konijnenburg* en ik ben opgegroeid op Buitendams 444d/446, de boerderij van Kees Koorevaar.

Ik heb aan mijn vader (Kees Konijnenburg, de huidige bewoner van 446) gevraagd wat hij kon vertellen over de boerderij.

Het huis is gebouwd in 1898. De 1e bewoner is Willem Koorevaar. (1867-1941) Later is zijn dochter Arigje er gaan wonen met haar man Kees Koorevaar.

Zij kregen 6 dochters. Daardoor kreeg hij de bijnaam "Meidenkees".

Rond 1930 werd er een stuk aan de boerderij gebouwd, wat dienst deed als kaaskamer.

Later werd dit woonhuis, en hier hebben vervolgens Willem gewoond, daarna mijn Oma, de oudste dochter Anigje die trouwde met Tinus Konijnenburg, daarna dochter Jannie, daarna dochter Corrie, daarna mijn ou-

ders met mij en mijn broers. Nu woont Bert Konijnenburg hier met zijn gezin (op 444d).

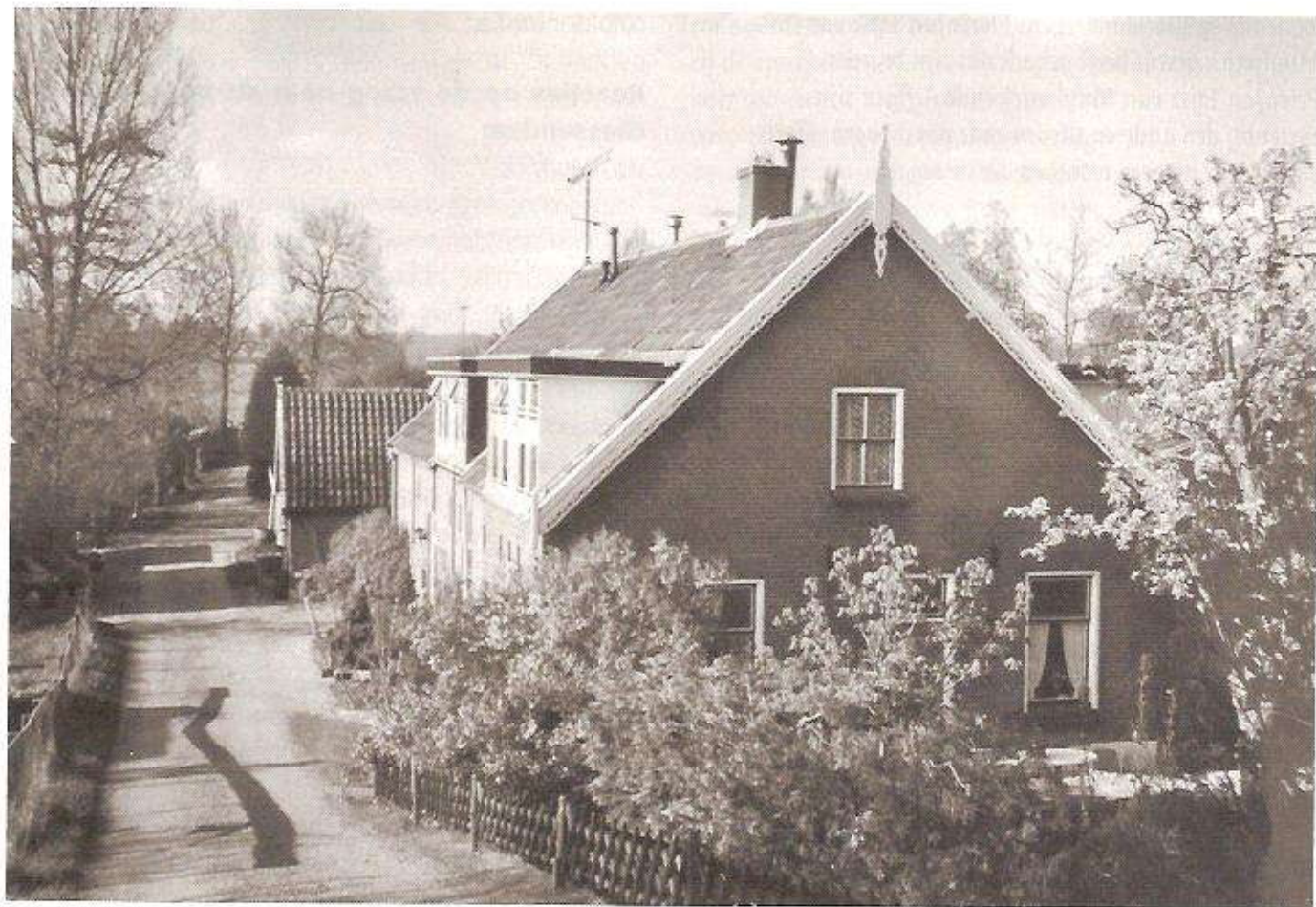
In de oorlog was de kaaskamer ingenomen door de Duitsers en werd het gebruikt als telefoonkamer.

De boerderij is in de jaren '80 flink verbouwd. De stallen en plee zijn weggehaald, en uiteindelijk kwamen er 2 nieuwe woningen uit. Mijn ouders verhuisden naar de andere kant en Bert trok in de andere helft.

Wat nog redelijk origineel is gebleven, is dat er nog steeds een voorkamer is en in de keuken de oude oven, waar vroeger de broden in gebakken werden.

Verder valt er nog te vertellen dat de schuur rond 1920 is afgebrand door blikseminslag.

Boerderij Buitendams 446

Het distributiekantoor van Hardinxveld tijdens de oorlogsjaren

Tijdens de Nationale Dodenherdenking op De Dam te Amsterdam op 4 mei 2014, was een van de sprekers Eberhard van der Laan, burgemeester van Amsterdam. Hij hield een heel persoonlijke en ontroerende toespraak, waarin tot onze grote verbazing Hardinxveld werd genoemd.

Gedeeltelijke tekst van de toespraak door Eberhard van der Laan:

"Nog altijd houdt de tweede Wereldoorlog ons bezig. De oorlog die maar geen "gewone" geschiedenis wordt, geen verleden tijd. De oorlog die ik vaak niet begreep.

Mijn moeder zat elk jaar na de dodenherdenking hard te huilen. Mijn vader ging stil schoffelen in de tuin. Dat begreep ik niet, zó lang na de oorlog en nog zó van slag.

Mijn moeder schreef in 1985 een boekje over de oorlog. Een van haar verhalen gaat over een sinterklaasviering in 1943. Het was in mijn ouderlijk huis in Rijsburg met de knokploegen van Johannes Post en Marinus Post. Een poging om de bedrukte stemming op te beuren na een mislukte overval op een distributiekantoor in Hardinxveld.

Dit schreef ze:

"Het was een bizarre situatie: overal in huis was men bezig met het maken van surprises en er klonk veel gelach. Op Sinterklaasavond waren we met z'n allen in de weer, de jongens wel met geladen revolvers en er was een uitkijk in de keuken waar een goed uitzicht was op het tuinpad (...)

We waren met z'n twaalfen: Johannes, Marinus, Jan, Frits en Arie, Theo en Nico, Wim en Mien Speelman, Tineke, Edzard en ik. Ruim een jaar later waren Johannes, Jan, Frits, Arie, Theo, Wim en Marinus gefusileerd".

De tranen van mijn moeder, het schoffelen van mijn vader, ik begreep het. Zeven van de twaalf vrienden door de nazi's vermoord. Ruim 8.000 verzetsstrijders gaven hun leven".

Deze tekst was voor ons een reden om eens in het archief van de Historische Vereniging te duiken. In de loop der jaren is er al heel wat geschreven over de oorlog 1940-1945.

Het eerste boek dat we raadpleegden was "Een eeuw

boven", geschreven door Jan C. Verdonk. Hij wist precies te vertellen waar dat distributiekantoor gevestigd was, n.l. naast de manufacturenhandel van Peet den Breejen, dus buitendijks op de Buurt van Boven-Hardinxveld.

Het hele verhaal vonden we in het boekje "De 50ste mei", in 1995 uitgegeven door de Historische Vereniging.

Hoe langer de oorlog duurde, des te meer onderduikers kwamen zonder de noodzakelijke voedselbonnen te zitten. Daarom werden er overvallen op diverse distributiekantoren gepleegd om ook de onderduikers van bonnen te kunnen voorzien.

De overval op het distributiekantoor op 20 december 1943 te Boven-Hardinxveld ging niet zoals men had gepland. Een van de landelijke knokploegen wilde graag in het bezit komen van de in Boven-Hardinxveld aan-

Het distributiekantoor in recenter dagen.

wezige 7.000 bonkaarten en andere bonnen. Maar alles lag natuurlijk opgeborgen in de kluis. De sleutel hiervan was overgedragen in de handen van de politie en door opperwachtmeester Haukes thuis bewaard.

Althans dat dacht men. Haukes had op die desbetreffende avond wegens gezondheidsredenen geen dienst en had de sleutel aan een ander overgedragen. Nadat de overvalploeg tevergeefs bij Haukes om de sleutel was geweest, de telefoonlijn had doorgesneden en vertrokken was, sloeg agent Haukes alarm. Nog dezelfde nacht moest hij mee naar het bureau van de SD in Rotterdam. Pas nadat men zijn stellige bewering dat hij aan de overval niet had bijgedragen, geloofde, mocht hij weer naar huis.

Gelukkig voor de onderduikers had de overval in Gorinchem enkele maanden later meer succes. ♦

Verslag activiteiten genealogische werkgroep 2013/2014

Gerrit Ambachtsheer

Ook het afgelopen jaar kwamen mensen weer met hun genealogische vraagstukken bij de vereniging terecht. Jarenlang was Arie Koorevaar hiervoor het vaste aanspreekpunt, en ook nu helpt hij mensen nog steeds met hun familie-zoektochten. Hij heeft echter in 2013 besloten om het rustiger aan te gaan doen en is daarom niet meer het vaste aanspreekpunt voor de werkgroep. Bij deze willen we hem nogmaals bedanken voor de enorme inzet gedurende de afgelopen jaren.

De afzonderlijke leden zijn ieder met hun eigen onderzoek bezig geweest, waarvan sommige resultaten in het Mededelingenblad hebben gestaan. Denk aan het onderzoek naar specifieke families, zoals het Van Muilwijck geslacht, en de Kwartierstaten. Ook wordt weer gewerkt aan de Joodse families 'aan de Merwede', en worden de oude Bevolkingsregisters van Hardinxveld en Giessendam tegen het licht

gehouden om beter te kunnen bepalen waar het voorgeslacht precies gewoond heeft.

Vraagstukken van buitenaf werden verdeeld onder de werkgroepleden. Een bijzondere vraag kwam dit jaar van de makers van het programma 'Verborgen Verleden', een programma wat tot doel heeft om genealogie bij het grote publiek onder de aandacht te brengen. Het betrof een informatieve vraag met betrekking tot een Hardinxveldse voorvader (Dirk van der Plas, geboren 1851) van een bekende Nederlander (Paulien Cornelisse).

Ook het afgelopen jaar was er het maandelijkse genealogie-sprekuur in de Bibliotheek. Leden van de werkgroep zaten op vrijdagavond van 19.00 tot 20.00 klaar om specifieke vragen te beantwoorden, alsmede om geïnteresseerde mensen te helpen met het opzoeken van gegevens in de Burgerlijke Stand van Hardinxveld en Giessendam. De belangstelling hiervoor liet echter nog wel eens wat te wensen over.

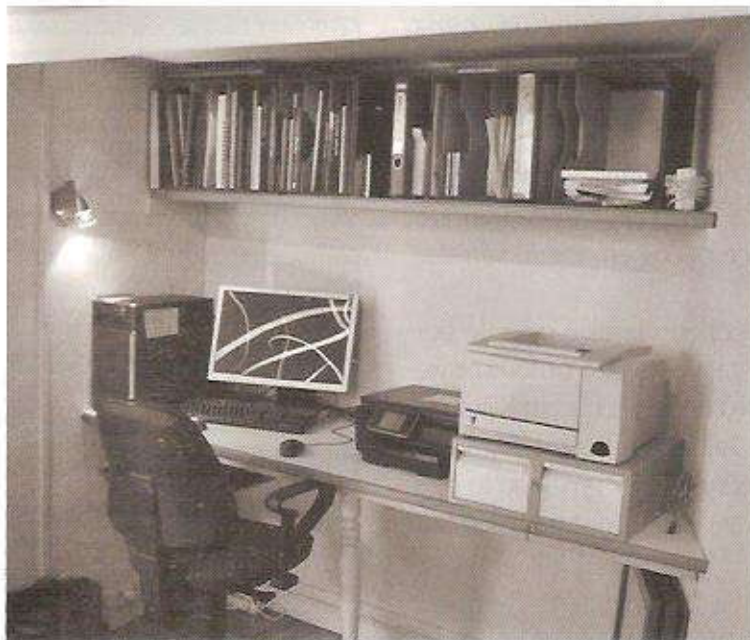
In het Historisch Informatie Centrum in de Peulenstraat staat een pc waarop een grote genealogische database wordt bijgehouden. Deze bevat vrijwel alle primaire genealogische gegevens met betrekking tot de voormalige gemeenten Hardinxveld en Giessendam, en veel aanverwante gegevens van buiten die gemeenten. Gecombineerd met de omvangrijke foto database en alle overige aanwezige bronnen, zowel op papier als digitaal, bevat de winkel een schat aan

informatie met betrekking tot het plaatselijke voorgeslacht. Ook het afgelopen jaar is hier weer goed gebruik van gemaakt. Meestal is op zaterdagochtend iemand van de werkgroep aanwezig om u hierin wegwijs te maken. Een aparte afspraak maken is ook mogelijk.

De mogelijkheden om zelfstandig onderzoek te verrichten via internet blijven ieder jaar toenemen. Er zijn talloze websites waarop grote archiefcollecties zoals

de Burgerlijke Stand en de kerkelijke Doop-, Trouwen en Begraafboeken gratis of tegen een kleine vergoeding ter inzage worden aangeboden. Zo is het afgelopen jaar een website gestart waarop actief wordt gewerkt aan een complete genealogische database van de Alblasserwaard (<http://www.genealogie-alblasserwaard.nl>), volledig op naam doorzoekbaar. Wat deze site vooral interessant maakt is dat actief wordt gewerkt om niet alleen geboortedata, overlijdensdata et cetera op te slaan, maar tevens zoveel mogelijk (pas)foto's te koppelen aan deze data. We bevelen u deze site van harte aan en mogelijk kunt u zelf foto's van uw voorgeslacht delen. Dit kan natuurlijk ook via de Historische Vereniging. Mogelijk weet over een aantal jaren niemand meer wie op die ene hele oude foto staat...

We hopen u ook het komende jaar met deze en andere zaken weer van dienst te kunnen zijn.

De werkplek in het HIC, sinds kort zijn hier ook enkele jaargangen van gedigitaliseerde kranten te vinden.

Karel de Grote

Arie Verhoef

Je hoort wel eens zeggen dat iedereen afstamt van Karel de Grote. Dat is natuurlijk onzin omdat Karel tijdgenoten had met een eigen nageslacht. Die stammen dan niet af van Karel zelf.

Toch is het niet zo gek te veronderstellen dat iedereen langs een of andere lijn toch van Karel de Grote afstamt. Als je naar mijn kwartierstaat kijkt dan zie je dat ik bijvoorbeeld in de 40ste generatie bijna 711 miljard voorouders heb. Gelet op het aantal mensen dat ooit geleefd heeft, naar benadering zo'n 15 miljard, dan kan het bijna niet anders dan dat ieders voorouderlijnen ergens tussen nu en Karel de Grote samenvallen. De kunst is om dat te ontdekken.

Het wiel daarvoor hoeven we niet meer uit te vinden omdat ook anderen zich daar al lang mee bezig hielden. Op de website www.kareldegrote.nl bijvoorbeeld kunt u talrijke reeksen vinden die door genealogie-onderzoekers zijn bijeengebracht. U kunt daar ook zelf de door u gevonden afstammingsreeks kwijt. Hierna mijn afstammingsreeks met hier en daar enkele bijzonderheden tussengevoegd.

40. 710801303560

Karel de Grote

(★742 - †814)

Hildegard van Zwaben

(— - †783)

Karel de Grote (Duits Karl der Große; Frans en Engels Charlemagne; Latijn Carolus Magnus; Jupille, (waarschijnlijk) 2 april 742 - Aken, 28 januari 814) was van 771 tot aan zijn dood koning der Franken; daarbovenop werd hij in 800 tot keizer van het Westen gekroond. Karel was de zoon van Pepijn de Korte en Bertrada van Laon bijgenaamd "Bertrada met de grote voet". Er zijn geen betrouwbaar gelijkende portretten van Karel bekend maar wij weten van zijn biograaf Einhard, en omdat zijn skelet in Aken bewaard bleef, dat hij met een lengte van 1 meter en 93 centimeter bijzonder groot van stuk was. Karel was rossig, droeg een snor en had een "vooruitstekende buik". Karel werd in de 12e eeuw officieel zalig verklaard, hoewel hij al langer bij het volk bekendstond als "heilige", maar wordt alleen in Aken als zodanig vereerd.

Hij was 5 keer getrouwd en had daarnaast nog ten minste 5 kinderen uit buitenechtelijke relaties. Uit het huwelijk met Hildegard van Zwaben zijn 7 kinderen bekend.

39. 355400651780

Lodewijk de Vrome

(★ca. 778 - †840)

Judith Welf

(— - †843)

Lodewijk I de Vrome volgde zijn vader Karel de Grote na diens dood in 814 op als koning van de Franken, van 814 tot aan zijn eigen overlijden in 840. Paus Stefanus IV (V) kroonde hem op 11 september 813 tot medekeizer en in oktober 816 tot keizer van het Westen. Hij huwde een eerste maal in 794 met Ermen-garde en een tweede keer met Judith, die hem een (vierde) zoon Karel schonk. Lodewijk I streefde er naar de erfenis van zijn beroemde vader te bestendigen, in de eerste plaats via het doorvoeren van geloofshervormingen. Maar zelf regelde hij zijn eigen erfopvolging bijzonder ongelukkig, en zijn regering werd door vernederingen en mislukkingen getekend.

Karel de Kale

38. 177700325890
Karel II (de Kale) van
West-Francië (*823 - † 877)
Ermentrudis van Orleans

Karel de Kale was Koning van West-Francië van 840 tot 870. Hij overleed in een berghut te Avrieux (nabij Mont-Cenis) en werd begraven in het klooster te Nantua.

37. 88850162945
Judith van West-Francië
Boudewijn I van Vlaanderen (*ca.838 - † 879)

Boudewijn was bijgenaamd "met de IJzeren Arm" en staat bekend als de eerste graaf van Vlaanderen. Hij was een bekwaam militair leider, die een halt wist toe te roepen aan de invallen van de Noormannen. Boudewijn bouwde onder meer burchten te Gent en Brugge. Hij trouwde met Judith van West-Francië nadat hij haar in Senlis rond Kerstmis 861 had geschaakt. Ze vluchtten naar Lotharingen en van daar naar Rome. Na twee jaar briefwisseling met de woedende vader kwam de verzoening er via een huwelijk te Auxerre. Het graafschap Vlaanderen (een aantal gouwen langs de Noordzeekust) was waarschijnlijk een huwelijksgegeschenk. Karel de Kale wist hiermee zijn noordelijke grenzen te beveiligen. Boudewijn zou uiteindelijk de grondlegger worden van

een grafelijke dynastie die gedurende meer dan 500 jaar Vlaanderen zal bezitten en regeren. Het Vlaanderen waarvan Boudewijn I graaf was, had nog niet zo veel om het lijf; het beperkte zich tot een viertal stadjes met hun omgevende land (de pagus Flandrensis): Torhout, Gistel, Oudenburg en Brugge.

36. 44425081472
Boudewijn II van Vlaanderen (*ca.863 - † 918)
Aelftrud van Wessex (*ca.868 - † 929)
35. 22212540736
Arnulf I van Vlaanderen (*889 - † 965)
Adele van Vermandois (ca. 910 - † 958)
34. 11106270368
Boudewijn III van Vlaanderen(*ca.940 - † 962)
Onbekende partner

Boudewijn regeerde slechts kort, van 958 tot 962 toen hij overleed. Van zijn zoon Arnulf II is niet bekend wie de moeder is. In 961 trouwde hij met Mathilde van Saksen Billung. Het is mogelijk dat zij de moeder is.

33. 5553135184
Arnulf II (met de baard)
van Vlaanderen (*ca.960 - † 988)
Rosala van Ivrea (*ca.955 - † 1003)

Arnulf II was graaf van Vlaanderen van 964 tot aan zijn dood. Zijn vader Boudewijn III werd in 958 door graaf Arnulf I tot mederegent aangesteld, maar overleed reeds in 962. Bij de dood van graaf Arnulf I was zijn kleinzoon, de jonge Arnulf II, vier jaar. Arnulf volgde dus in 964 zijn grootvader op, aanvankelijk onder de voogdij van de Franse koning Lotharius, die vóór de dood van Arnulf I beloofd dat hij ervoor zou zorgen dat de Vlaamse edelen de jonge graaf niet zouden manipuleren voor hun eigen belang, een belofte waaraan hij zich inderdaad ook hield. Rond 976 liet koning Lotharius de regering aan Arnulf over, maar onthield hem het gezag over de door Arnulf I veroverde gebieden Oosterbant, Artesië, Ponthieu en Amiens.

32. 2776567592
Boudewijn IV van Vlaanderen (*980 - † 1035)
Otgiva van Luxemburg (*986 - † 1030)

Boudewijn had als bijnaam "met de (schone) baard." Hij breidde zijn gebied oostwaarts en noordwaarts uit. Zijn expansiepolitiek was duidelijk gericht op de beheersing van het Scheldebekken, waarvan hij het economisch belang begreep. In 1009 stelde hij de Heer van Gistel aan als zeeprefect om de kust te beschermen tegen invallen. Tijdens zijn bewind begon de lakenindustrie ook vaste vorm aan te nemen. De graaf was eigenaar van de schorren langs de kust, waar schapen werden gefokt, en hij was waarschijnlijk de eerste wolleverancier van de Atrechtse drape-rie.

31. 1388283796
Boudewijn V van Vlaanderen (*1013 - † 1067)
Adelheid van Frankrijk (*Ca.1009 - † 1079)

30. 694141898
Boudewijn I (VI) van Vlaanderen
(Henegouwen) (*1030 - † 1070)
Richildis van Henegouwen (*ca.1020 - † 1086)

Boudewijn VI van Hasnon (1030 - 17 juli 1070), was graaf van Vlaanderen vanaf 1067 en (als Boudewijn I) ook graaf van Henegouwen vanaf 1051 tot aan zijn dood.

29. 347070949
Adelheid van Vlaanderen (*ca.1050 - † ?)
Wedric van Doornik (*ca.1050 - † 1080)

28. 173535474
Everhard I Ralph de Mortagne
(*ca.1080 - † ca.1112)
Helewinde (NN) (* ? - † ?)

27. 86767737
Ida(Ada) de Mortagne *ca.1110 - † ?)
Gauthier(Walter) d'Oisy van Avesnes
(*ca.1110 - † 1147)

26. 43383868
Nicolaas d'Oisy van Avesnes
(*ca.1120 - † 1169)
Mathilde van Namen de la Roche
(*ca.1120 - † ca.1170)

25. 21691934
Jacobus van Avesnes (d'Oisy)
(*ca.1155 - † 1191)
Adelheid de Guise (*ca.1159 - † ?)

24. 10845967
Mathilde van Avesnes (*ca.1170 - † 1236)
Lodewijk IV van Chiny (*ca.1175 - † 1226)

23. 5422983
Johanna van Chiny (*ca.1208 - † 1271)
Arnoud III van Loon (Looz) (*ca.1206 - † 1272)

Arnoud was Graaf van Loon (Looz). Hij verkreeg de Maaslanden in 1230.

22. 2711491
Johanna(Aleidis) van Loon (Looz)
(*ca.1230 - † ca.1290)
Albrecht van Voorne (*ca.1240 - † 1287)

21. 1355745
Mabelia van Voorne (*ca.1270 - † 1313)
Jan III van Arkel (*ca.1280 - † 1324)

Jan III van Arkel is in 1298 als knaap getuige voor de graaf van Gelre, doch wordt reeds het volgende jaar als ridder vermeld. Zet de politiek van zijn vader Jan II voort en steunt ook Jan van Avesnes, die in 1299 graaf van Holland was geworden. Door deze houding ontvangt hij in 1305 van de graaf de verbeurd verklaarde goederen van de verdronken Jan II van der Leede., waarbij waarschijnlijk ook Haastrecht dat hij in 1316 in leen krijgt van het kapittel van Oud-Munster. Levert diverse diensten aan de graven van Holland en Gelre. De graftombe van Jan en Mabelia is nog steeds te bewonderen in de Grote Kerk te Gorinchem.

20. 677872
Jan IV van Arkel (*ca.1305 - † 1360)
Onbekende relatie

Jan van Arkel trouwde in 1329 met Irmgard van Kleef, die overleed in 1362. Uit buitenechtelijke relaties

kreeg hij tussen 1338 en 1350 nog vier kinderen (drie Jannen en Goedeken) die allen de naam van Arkel meekregen.

19. 338936
Goedeken van Arkel (*ca.1338 - †?)
Machteld van Gelre (*ca.1350 - †?)

Goedeken was een bastaardzoon van de Van Arkel's. Genoemd onder de edelen bij de landvrede tussen Jan van Blois en Goedeken's gemalin, Machteld van Gelre, hertogin van Gelre, (6-1-1377)

18. 169468
Gerit de Hoghe (*ca.1374 - † >1435)
Onbekende relatie

Behoort tot de vrienden van Jan van Arkel in diens strijd tegen de Graaf van Holland (1406)

17. 84743
Gerrit Gerritsz de Hoghe (*ca.1408 - †?)
Onbekende relatie

Leen nr. 28, Arkel, 7.4.1458: 2 morgen 1 hont land in de Wilferse slag "Wolhairts Hage" 22-4-1441: Gerard die Hoghe Gerardsz bij overdracht door Jan van Wolferen voor Agnes, dochter van Allard van der Haar, diens vrouw. (LRK 115c. NHolland fo.2 en c.Arkel fo.1). Dit leen gaat in 1458 over naar Rutger van Muijliwijck, zoon van Matthijs, de stamvader van de Alblasserwaardse Muijliwijcken.

16. 42367
Gouwe Gherijtsdr de Hoghe (*ca.1441 - † >1495)
Floris Holl (*ca.1436 - † >1495)

Floris verkoopt 2.5.1485 (als kerkmeester?) de kerkklok van Hoog-Blokland aan Sleuuijck.

15. 21183
Lijschen Florisdr Holl (*ca.1468 - † <1530)
Jan Petersz van Muijliwijck (*1465 - † ca.1534)

14. 10591
Marijke Jansdr van Muijliwijck (*ca.1502 - † <1580)
Frederik Dirckx (*ca.1501 - † <1577)

Wapenvoerder van Merwede van Muijliwijck.

Frederik Dirckx was Kerkmeester en Schout van Hoog-Blokland.

13. 5295
Engelken Frederick Dirksdr (*ca.1530 - †?)
Cornelis Hendrix (*ca.1531 - † <1589)

12. 2647
Anneke Cornelisdr (*ca.1567 - † 1651)
Adriaen Rutgers van Blocklant (*ca.1561 - † 1630)

11. 1323
Engelken Ariensdr van Hoogblokland (*ca.1600 - † 1654)
Pieter Ariensz de Groot (*ca.1591 - † 1662)

10. 661
Annetje Pieters de Groot (*ca.1640 - † 1712)
Nijs Jansz de Vries (*1638 - † 1702)

9. 330
Pieter Nijsz de Vries (*1675 - †?)
Neeltje Jans Slingerlandt (*1686 - †?)

8. 165
Martijntje Pieters de Vries (*1721 - †?)
Teunis Albertsz Vink (nog niet bekend)

7. 82
Pieter Teunisz Vink (*1755 - †?)
Jannigje Scheer (nog niet bekend)

6. 41
Marrigje Vink (*1796 - † 1860)
Kornelis de Kreij (*1790 - † 1874)

5. 20
Pieter de Kreij (*1819 - † 1897)
Leena den Besten (*1818 - † 1910)

4. 10
 Jan de Kreij (*1862 - † 1943)
 Fijje Blootshoofd (*1859 - † 1919)

Nieuwe Gorinchemse Courant 11-4-1897:

Giessennieuwkerk 8 April. Zaterdagmiddag ontstond er brand in een huis alhier, toebehoorende aan de wed. P. de Kreij en bewoond door twee gezinnen die van J. en L. de Kreij. De vlammen verspreidden zich zoo snel, dat in zeer korten tijd het geheele gebouw tegen den grond lag. Naar men zegt is alles verzekerd en de oorzaak onbekend.

3. 5
 Lena de Kreij (*1886 - † 1961)
 Arie Verhoef (*1884 - † 1969)

Arie had van 1930 tot 1953 onafgebroken zitting in de Gemeenteraad van Schelluinen namens de SDAP, thans Partij van de Arbeid. De laatste 4 jaar (vanaf 1949) was hij wethouder. Hij heeft zich in de gehele periode sterk ingezet voor de arbeiders en met name de werklozen die van een karige uitkering rond moesten komen. Vooral keerde hij zich tegen de lage lonen bij de werkverschaffing en de plicht om te moeten gaan stempelen in een andere gemeente (Peursum). Ook heeft hij zich erg druk gemaakt over de ongelijkheid in behandeling door de diaconie tussen wel- en niet Kerkgangers.

2. 2
 Cornelis Verhoef (*1915 - † 1975)
 Cornelia Roth (*1923 -)

Cornelis ging na zijn huwelijk in 1942 wonen op het adres Buldersteeg no.4 in Boven-Hardinxveld. Na het bombardement in 1945 vertrok het gezin naar Hoog-Blokland.

1. Arie Leendert Verhoef (*1943 -)

De schrijver van dit artikel.
 Reacties, verbeteringen en nadere bijzonderheden worden graag ontvangen.

Bronnen: (o.a.):

Kwartierstaat A.L. Verhoef

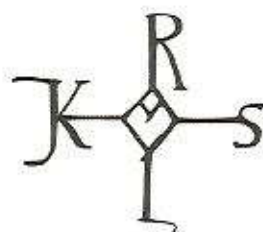
Wikipedia

J.P.Waale, een bijdrage tot het Gorkumse geslacht van Arkel.

Regionaal Archief Gorinchem

Notulen gemeenteraad Schelluinen.

Website Karel de Grote.

Reizen door de tijd... Het thema van de Open Monumentendag 2014

De Koperen Knop

Op 20 september 1989 werd Museum De Koperen Knop geopend.

Dit jubileumjaar 2014, 25 jaar later, staat bol van de activiteiten. Omdat de oorsprong van dit Museum een initiatief van de Historische Vereniging (1978) was, voelen wij ons als vereniging toch nauw verbonden met dit cultureel centrum in ons dorp. Veel mensen denken ook dat het museum van de vereniging is, maar De Koperen

Knop valt onder een eigen stichting. Het is een prachtig museum geworden, met meer dan honderd vrijwilligers. In de 25 jaar van zijn bestaan is het gegroeid tot een geregistreerd museum met landelijke bekendheid.

Wij zijn er ook trots op dat dit museum in Hardinxveld-Giessendam staat!

Bakkerijen in Hardinxveld en Giessendam

Idee van het bestuur om een publicatie uit te geven over de bakkers uit het verleden in ons dorp. Wij zoeken foto's, verhalen, attributen en zeker ook familieleden die over hun bakkerij kunnen vertellen.

Struikelstenen

Idee van de heer G. Romijn om ter nagedachtenis aan de Joden uit Hardinxveld-Giessendam, die zijn afgevoerd naar vernietigingskampen, struikelstenen aan te brengen bij de woningen vanwaar zij zijn afgevoerd. Er bestaan plannen om dit te verwezenlijken.

Struikelstenen (Hattem)

De exposities in dit jaar:

Servies met een verhaal	15 april t/m 14 juni 2014
Fiets	24 juni t/m 13 september 2014
De erfenis	23 september t/m 15 november 2014
Kunstkado	4 november t/m 10 januari 2015

Er zijn ook andere activiteiten:

Fietstocht - rondje Hoornaar	21 juni 2014
Open Monumentendag	13 september 2014
Museumconcert	10 oktober 2014
Taxatie antiek & brocante	29 oktober 2014
Verhalen vertellen	1 november 2014

Meer informatie te verkrijgen in het museum, tel: 0184- 611366

Renovatie drijverschuit 'HD 1'

Cees van Wijngaarden

Eindelijk was het zover !!

Vrijdag 8 november 2013 gaat de drijverschuit vanuit de berging van Van de Bree via de Giessen naar de boothelling van IJclub St. Moritz. Hier wordt hij weer uit het water gehaald en naar de loods van Bouwmeester Watersport gebracht alwaar e.e.a. aan de schuit gaat gebeuren.

De actie van deze dag staat onder leiding van Bas de Ruiter m.m.v. Teun Sluimer, Arnold de Haan, Freke Corten (fotografie) en Cees van Wijngaarden.

Het eerste werk is de schuit helemaal ontmantelen en er alle losse onderdelen uithalen. Het is verbaazingwekkend hoeveel onderdelen er uit zo'n schuit komen.

Een roer, helmhout, achterschot, zitplank, 2 zwaarden, roeispanten, vaarboom, pikhaak, spriet, mast, vlonders (6), beundeksel, sprietzeil, fok, buitenboordmotor, benzinetank, twee losse zgn. trekschotten onder de doft, avapeur en beddenplank. Zo, dit was het wel zo'n beetje.

Nu kan de schuit omgedraaid worden en kan de schoonmaakpret beginnen: mosselen en aangroei schrappen. Daarna met Jan Vogel het verrotte ijzerwerk, vlak en zijden, gaan vervangen. Deze klus zal in totaal zo'n 5 hele zaterdagochtenden in beslag nemen, incl. het dichtmaken, met staal, van de zwaardklampen en het vernieuwen van de voorzijde van het beun in de schuit.

Ondertussen zijn de zwaarden bij de smederij van de Koperen Knop afgeleverd, waar deze worden gerepareerd door Krijn, de smid en Jan Dubbeldam. Jan zal het rottend houtwerk voor zijn rekening »

nemen en Krijn de ijzeren band die om het zwaard heen zit. Om het juiste ijzer te pakken te krijgen had wat voeten in de aarde, maar uiteindelijk werd het dicht bij huis gevonden, bij de smederij van Boer in Giessenburg. Bij Jan moest er een ledikant aan geloven voor het juiste eikenhout, maar het zal toch niet de huwelijkssponde geweest zijn?

Donderdagavond 12 december heb ik een bezoek gebracht aan het Visserijmuseum in Woudrichem. Daar werd een werkvond gehouden om zeilen te leren maken. Op voorhand de huij, fok en sprietzeil meegenomen om deze door zeilmaker Richard Ab-bink te laten beoordelen.

De huij dient vernieuwd te worden en dit wordt gedaan als zgn. "project" door de vereniging. Alleen de materiaalkosten dienen door ons dan betaald te worden. Aan de fok moet wat gerepareerd worden, dit is niet zoveel werk maar moet wel gebeuren. Het

sprietzeil is een lappendeken maar in goede staat. Fok en sprietzeil moeten wel getaand worden. Dit wordt één keer per jaar georganiseerd in Werkendam. Dit is gebeurd op 12 april 2014 bij de "Boetkeet" van "De Oude Drijverschuit" (ODS). Gezellige boel trouwens bij beide verenigingen, allemaal mensen met dezelfde interesse. Op de 'taandag' werd ik ontvangen met koffie en cake, waarna om elf uur de braadpan op het vuur ging om de nodige pootjes te bakken. Met bier en een borrel uiteraard. Maar helaas (of

maar goed ook), ik was met de auto. Maar de visjes smaakten prima, met complimenten aan de visbakker en voor de hulp die ik ontving bij het tanen, want dit was voor mij een heel nieuwe ervaring. Beide verenigingen heel hartelijk bedankt voor de bijzonder hartelijke ontvangst en begeleiding bij het ontdekken van dit wereldje. Het was mij tot een waar genoegen. En dat allemaal met gesloten beurzen. Proficiat.

Ik ga ervan uit dat niemand geïnteresseerd is in een relaas van

>>

schrapen, schuren en schilderen, er valt ook weinig van te melden, als dat het op 'werken' lijkt.

Na het verfwerk werd het tijd om de nieuwe huik te plaatsen. Dit werd op 20 maart 2014 gedaan door Richard Abbink en Joop van Straten van zeilmakerij "Woerkom" op de traditionele manier. Gespijkerd met wilgentenen waarvan de uiteinden werden bezet met garen om spleten tegen te gaan. Ouderwets vakwerk, gratis en met liefde gedaan.

Ja, en dan istie gereed. Wat nu? Weer te water zou je zeggen, en dat gaat ook wel gebeuren, maar in overleg met Lennard Bouwmeester wordt besloten om hem als blikvanger te presenteren tijdens de Paasshow van Bouwmeester Watersport. Zo gezegd, zo gedaan. Leuke reacties op gehad trouwens.

Lijst van sponsoren:

Westo Wijnen, Van der Vegt smeed en constructiebedrijf : electroden voor ijzer te lassen

G. de Jong Metaal en Techniek B.V.: Staalplaat voor de beun.

Zeilmakerij Woerkom : Maken huik.

Vereniging ODS : Taanen

Museum De Koperen Knop : Smederij

Bouwmeester Watersport : Beschikbaar stellen ruimte en het in mij gestelde vertrouwen.

De geschiedenis van Buitendams B 309

Marja Korevaar

Buitendams 234 - Buitendams 54
Voor ons zijn als oudste gegevens bekend van de boerderij die stond op Buitendams 54. In het verleden zijn er diverse straatnaam/ huisnummer wisselingen geweest.

We beginnen de geschiedenis in het jaar 1871. De jonge minderjarige Cornelis Verspuij, zoon van Bastiaan Verspuij en Janna de Haan wordt als grootste erfgenaam genoemd in de boedelscheiding van Janna de Haan overleden 1871. Janna de Haan was weduwe van Johannes Arentze.

Na zijn overlijden treedt zij in het huwelijk met Bastiaan Verspuij. Uit dit huwelijk wordt geboren Cornelis Verspuij. Bastiaan Verspuij krijgt de voogdij over Cornelis Verspuij, toen ongeveer 18 jaren oud.

Bastiaan Verspuij wordt verantwoordelijk voor het voortzetten van de boerderij en het afdragen van vruchtgebruik aan de jonge Cornelis. Cornelis trouwt later met Geertje Kraaijeveld.

Uit dit huwelijk werden geboren:

- 1 Pieter Bastiaan Verspuij
- 2 Bastiaan Pieter Verspuij
- 3 Goverdina Janna Verspuij
- 4 Janna Goverdina Verspuij
- 5 Pleun Verspuij
- 6 Geertje Verspuij
- 7 Cornelis Verspuij
- 8 Neeltje Verspuij

Zij bebouwden en bewaarden de boerderij en het erf. De boerderij werd na het overlijden van Cornelis Verspuij en Geertje Kraaijeveld voortgezet

De boerderij rond 1980

Vlnr: Gerrigje, Janna Goverdina, Arie Korevaar, Jacoba Korevaar-van Vliet, Nijs, Arie, Arie Jan en Geertje. (1942)

Gevelsteen Buitendams 52

door de kinderen Cornelis, Geertje en Pleuntje Verspuj. Cornelis en Geertje bleven ongehuwd. Pleuntje trouwde met Geerit de Groot. Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren.

Cornelis en Geertje besloten in 1930 de boerderij te verpachten aan hun neef Arie Korevaar (1899-1979) zoon van Janna Goverdina Verspuj en Arie Korevaar. Zij woonden in Gijbeland gemeente Brandwijk. In het jaar 1926 was Arie Korevaar getrouwd met Jacoba van Vliet (1899-1955). Met hun kleine kinderen Arie Korevaar (1927-2003) en Gerrigje Korevaar (1929-1985) verhuisden zij 1 mei 1930 van Gijbeland naar B 309 te Giesendam. In 1930 ontvingen zij op 24 september een dochter Janna Goverdina.

Oom Cornelis en tante Geertje verhuisden naar het voorhuis van de boerderij en in het achterhuis woonde het jonge gezin. Later werden in dit gezin geboren Arie Jan Korevaar (1933) Geertje Korevaar (1935) en Nijs Korevaar (1940-1989).

De boerderij bestond uit een woning met inpandige schuur. De zogenaamde binnenschuur. De stoep over stond de Buitenschuur. Aan de buitenschuur waren 4 kleine woningen gebouwd. Daar woonden o.a. Dhr. van der Plas, Konijnenburg, Dirk en Neeltje Stout en Jan van der Stelt van de gemeente. In het bovenhuis van de buitenschuur was gevestigd de fietssenzaak van Jurg van der Vlies en daarna de bekende herenkapsalon van Adriaan Korteland.

De zonen Arie en Arie Jan werden bij het verrichten van het boerenwerk ingeschakeld vanaf hun 9e levensjaar. 2 ha. weiland was gelegen ten zuiden

Naast het werk op de boerderij was er ook tijd om een ritje te maken met de pony.

Van links naar rechts op de foto:

Bertha Korevaar, Arjan Vlot, Tineke Buijk, Marja Korevaar en Arie Jan Korevaar.

(ca 1980)

van de spoorlijn en 18 ha ten noorden van de spoorlijn. We melkten de koeien met de hand en namen alle benodigdheden -8 melkbussen, de teems, emmer en blok, veekoecken, ketting - in de schouw mee naar binnen "tienus". De schouw lag vlak achter de boerderij nu ongeveer ter hoogte van de stoep Weideveld. Door de flinke sloten voeren we ter hoogte van wat nu Schapedrift 11 is, onder de spoorlijn door naar de koeien. Daar waren we met 3 of 4 man zo'n 2 uur aan het melken van 40 koeien. In de oorlogsjaren kregen we 11 rode koeien uit de Betuwe. De koeien waren naar ons geëvacueerd. Onze moeder was in deze jaren verantwoordelijk voor de kaasmakerij.

In de oorlogsjaren waren er paarden en Duitsers op de boerderij ingekwartierd. Zij woonden in de voorkamer van de boerderij. Het gezin Korevaar leefde in de schuur.

Arie Jan Korevaar en Dicky Korevaar-
van Mill, Margina Klop (nichtje) vol trots
bij opraapwagen. (1968)

In 1947 kwam de motormaaier. Vanaf toen was er voor het maaien van een perceel nog maar 1 paard nodig. In 1951 kocht Arie Korevaar de boerderij van zijn oom en tante. Voorheen leefden oom en tante van de pacht. De tijden werden duurder en het werd moeilijker om van de pacht rond te komen. U moet begrijpen de AOW van minister Drees was nog niet ingevoerd. Deze wetgeving kwam in 1957. Oom en tante bleven in het voorhuis wonen tot hun overlijden in 1963.

Na de Tweede Wereldoorlog kwam langzaam de mechanisatie op gang. Zoon Arie trouwde met Elizabeth Brand in maart 1952. Na zijn huwelijk werd zoon Arie zelfstandig boer met 8 ha weidegrond, 12 melkkoeien en 2 zeugen. Arie nam de pacht over van zijn vader. Hij was nu huurder van de boerderij van oud-tante Pleun en oud-oom Geerit de Groot. Deze boerderij was later gesitueerd op Buitendams 52. Het latere pand van de Bril-service - waar nu schilder Bakker is gevestigd.

Molensteen om boter te maken van
Bastiaan Verspuij uit B309 - Buitendams 54

Tijdens de watersnood van 1953 stonden de weide gronden 110 centimeter onder water. En werden de koeien geëvacueerd naar kruiwagenfabriek De Jong, Buitendams 51. In 1954 deed de eerste landbouwtractor, een Fendt dieselos van 15 pk, zijn intrede op het bedrijf. De boerderij werd in 1955 uitgebreid met een varkensschuur om meer inkomsten te genereren. Vanaf 1957 begonnen we met machinaal melken.

In 1963 pacht Arie Jan 15 ha. weidegrond van zijn vader. Hij ging 25 koeien melken. In 1964 treedt hij in het huwelijk met Dicky van Mill (1937-), dochter van bakker Van Mill en Marigje van Mill-Vonk uit de Peulenstraat. Opnieuw wordt de boerderij verbouwd. In het voorhuis komt te wonen Jacob Dirk van Mill, in de nieuw gecreëerde middenwoning Arie Korevaar

*De boerderij die voor de aanleg van de oprit door tempexblokken werd vervangen.
(ca 1975)*

en zijn zoon Nijs en in het achterhuis het jong gehuwde paar. In 1964 wordt de boerderij uitgebreid met 3 ha weidegrond, aangekocht bij Klaas Blokland.

In 1968 deden de opraapwagen en het hooikanon hun intrede. Arie Jan haalde hiermee de krant. Het gezin breidt zich uit met de dochters Marja (1969) en Bertha (1973).

Vanaf 1963 wordt er gesproken over de ruilverkaveling, wat zoveel wil zeggen als elke boerderij dichtbij eigen grond. De eerste boerderijen in de ruilverkaveling worden gebouwd begin jaren '70. Broer Arie verhuist van Buitendams 52 naar Molenweg 8 te Giessenburg.

De bevolking van Hardinxveld-Giessendam breidde zich uit. Er werden plannen gesmeed voor een nieuwe woonwijk. Daarvoor werd door de gemeente een aantal boerderijen aangekocht. In 1983 werd de boerderij door de slopershamer met de grond gelijk gemaakt.

Het gezin Korevaar en dhr. Jacob van Mill verhuisden naar een nieuw gebouwde boerderij aan Spoorweg 42. De heer Arie Korevaar was in 1979 overleden. Na het beëindigen van het bedrijf op Spoorweg 42 is op deze plaats gaan wonen dochter Bertha Korevaar (1973), gehuwd met Erik Koppelaar (1974) en hun dochters Anke (2004), Mirthe (2006) en Renske (2008).

Op de plaats van de boerderij werd een weg aangelegd. Om verzakking van de grond tegen te gaan werd de stoep van het Weideveld met een heel ander materiaal aangelegd, namelijk grote tempexblokken.

Namens onze ouders Arie Jan Korevaar en Dirkje Korevaar-van Mill
Marja Korevaar

Schenkeningen

Wij hebben het laatste half jaar de volgende schenkingen ontvangen:

Van **mevrouw De Groot**: Enkele oude HV-uitgaven retour, 4 schriften met aantekeningen i.v.m. bevrachting M.S. 'Volharding' van schipper W. van Wijngaarden.

Van **de heer Feunekes**: Tekeningen van Peulenstraat 156 uit de Tweede Wereldoorlog.

Van **de heer Goedhart**: Vijf boeken met informatie over de watersnood (krantenknipsels).

Van mevrouw Van Aken: 15 HV-uitgaven.

Van **mevrouw Van Oudenaarden-van Buuren**: Reklame-asbak Bouwmij. Merwestreek.

Van **de heer Lam**: Oude foto's (zijn gelijk op de computer gezet).

Van **de heer Koorevaar**: Kaperspellen van kapper De Mik uit Boven-Hardinxveld.

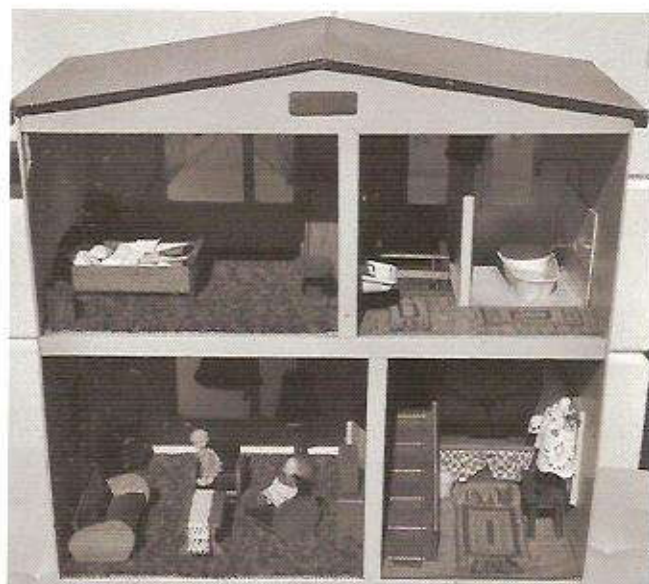
Van **de heer Van Leeuwen**: Een foto van de Merwede.

Van **mevrouw Tromp**: Drie dozen dia's van foto's uit 1901-1905.

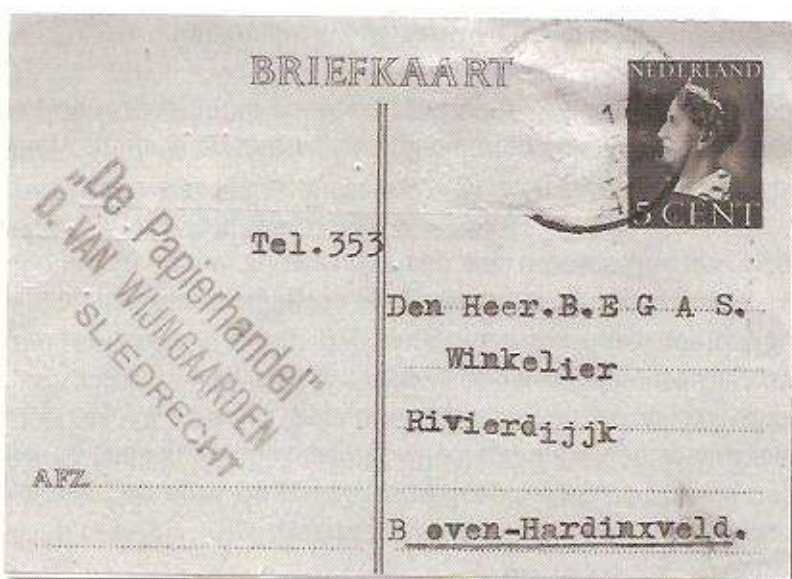
Van **de heer Dukel**: Oorlogspamfletten en een brief van burgemeester Zuydenhout.

Van **mevrouw Van Veen**: Het volkslied van Giessendam.

Van **de heer Mes**: Broodschieter van de SABA, (daarvoor Ballegooijen), tegeltje opening Rembrandthof 1996, plaat van

Van **mevrouw Van den Hil** ontvingen wij een poppenhuis met inrichting, boekjes, merklop, verzameling speldjes, kaarten, fanclub post uit de jaren zestig en handwerkspulletjes.

Vanwege de papierschaarste in 1947 werd er bezuinigd op papier. Briefkaart op ware grootte. (Mevr. E. Egas-Roverts)

Hardinxveld in lijst, foto Nieuwegeweg 7, foto in lijst van het veerpont Dordrecht, singeltje in zakje van techn. bureau Van de Meijden & Zn en asbakje Dekker & Stam.

Van **Ewoud Klop**: Een ringband met krantenknipsels over de HV.

Van **fam. Van Schoonhoven**: Een kaart van de Alblasserwaard.

Van **P. den Breejen**: Diverse Mededelingenbladen en twee posters.

Van **Helena Prins**: Diverse boeken.

Van **De Cirkel** (Kringloopwinkel):
Diverse foto's en een tekening van
Pauw van de Minkelis getekend
door Ab Langendijk.

Van **E. Egas-Roverts**: Oude kran-
ten, merklapje, voetbalbroek uit
het jaar nul, gasbrander, jubileum-
affiche e.d.

Alle gevers hartelijk dank!

boodschappenlijst		
Suiker	Hong	Groenten -
Rijst	Pindakaas	Conserven
Bloem	Hagelslag	Vla. Conserven
Gruismeel	Vruchtenbager	Tomatensaus
Mazena	Margarine	Kark. en Kark.
Zuivel, zuivelmeel	Bak- en Braadvet	Moutbinder
Pudding	Kaas en	Witte Bonen
Custard	Smeekkaas	Brune Bonen
Bakkersap	Eieren	Capotjens
Cade. Vrachten	Vleeswaren	Groene Erwten
Vruchten in blik	Stoof	Vruchtenappelen
Korven	Stoof	Fruchtensappen
Kruiden	Mayonaise	Fruchtensappen
Kindermeel	Noedelmak	Bier
Nieuwverding	Papier	Limonadesiroop
Lijp	Kansel	Advocaat
Huizenmeel	Kerry	Wijnen - Liqueurs
Brinto	Kruidnagelen	Zoutjes en Chips
Oven, Plakjes	Laurieblad	Pinda's en Noten
Mozzarella	Pasta	Soda
Vermicelli	Makreel	Toiletzeep
Spaghetti	Aard	Blaaswater
Sahne Groenten	Augurken	Spiritus
Kaas Groenten	Moggebokjes	Ammonia
Koffie	Moggebokjes	Tandpasta
Poederkoffie	Moggebokjes	Wasmiddelen
Bakman	Soepen	Afwasmiddelen
Filterzakjes	Zout	Schuurpoeder
Tine	Beschuit	Lustifera
Cacao	Toast	Toiletzeep
Koffiemelk	Koekjes	Mosbetwas
Slagroom	Biscuits	Schoonreiner
Jam	Chocolade en	Theelichten
	Suikerwerken	Schoonmaak

Een opschrijfboekje - zo ging dat vroeger.
Vrijdags halen - zaterdags brengen.

Aangetast door de tand des tijds.

Familie Klop 25 jaar getrouwd; 1940

Boek over de genealogie van de familie Langeveld, samengesteld door Helene Prins.

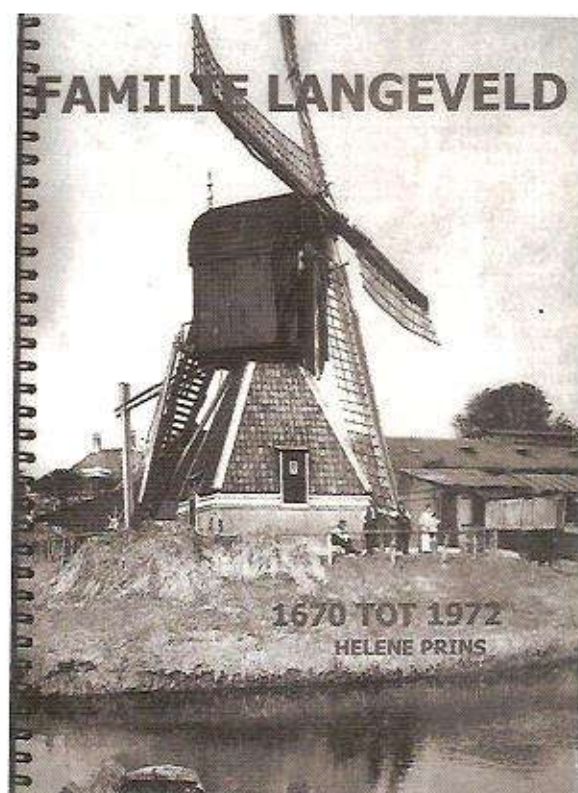
Enige tijd geleden kregen we op zaterdagmorgen in het Historisch Informatie Centrum bezoek van de familie Gorter-Prins, die gegevens over de familie Langeveld kwam zoeken.

Terwijl Arie Koorevaar en Jan Dubbeldam zich daarover bogen, kwam ik tijdens het koffiedrinken in gesprek met mevrouw Gorter-Prins. Zij vertelde dat haar overgrootvader hier ooit predikant geweest was in de Hervormde Kerk tegenover het HIC. In onze bibliotheek staat het boek "Van geslachte tot geslacht", 250 jaar hervormde gemeente Giessendam-Neder-Hardinxveld, geschreven

Daarom liet dominee Prins na het voorlezen van de wet de gemeente psalm 38 vers 6 zingen:

"Ik Ben door Uwe wet te schenden krom van lenden." Of het allemaal echt zo gebeurd is, wordt betwijfeld. Maar in ieder geval gaf dit verhaal ruim 90 jaar later nog veel hilariteit.

Het boek: Familie Langeveld, 1670 tot 1977, is inmiddels toegezonden naar de Historische Vereniging. Het is goed gedocumenteerd, voorzien van veel foto's en afbeeldingen van documenten. Jan Dubbeldam heeft er nog aanvullingen aan toegevoegd. Het boek is voor geïnteresseerden in te zien bij de Historische Vereniging in het Historisch Informatie Centrum.

door drs. P. den Breejen. Daarin wordt dominee Prins uitgebreid beschreven. Al lezende stuitten wij op de volgende anekdote:

Op een zondag kwam dominee Prins te laat in de kerk omdat hij eerst elders een vacaturebeurt moest vervullen. Om de tijd te doden had de dienstdoende voorlezer de gemeente alvast een psalm opgegeven. Terwijl dominee Prins binnenkwam en zich naar de preekstoel haastte, werd hij zodoende toegezongen met psalm 146 vers 2, "Vest op prinsen geen betrouwen....." Maar de bewuste voorlezer was een man met een kromme rug.

De Gondelvaart

Dit jaar zal op 13 september de tweejaarlijkse Gondelvaart op de Giessen worden gehouden. Dit evenement is erg populair in deze streek. Duizenden bezoekers komen erop af. Wij als bestuur overwegen om mee te varen met de zo mooi opgeknapte en gerenoveerde drijverschuit, de HD1. Technisch is het mogelijk, nu nog de praktische kant. Een goede schipper, een deskundige bemanning en ...

U ziet het wel!

Gondelvaart 2012 (foto: Peter Kraaijeveld)

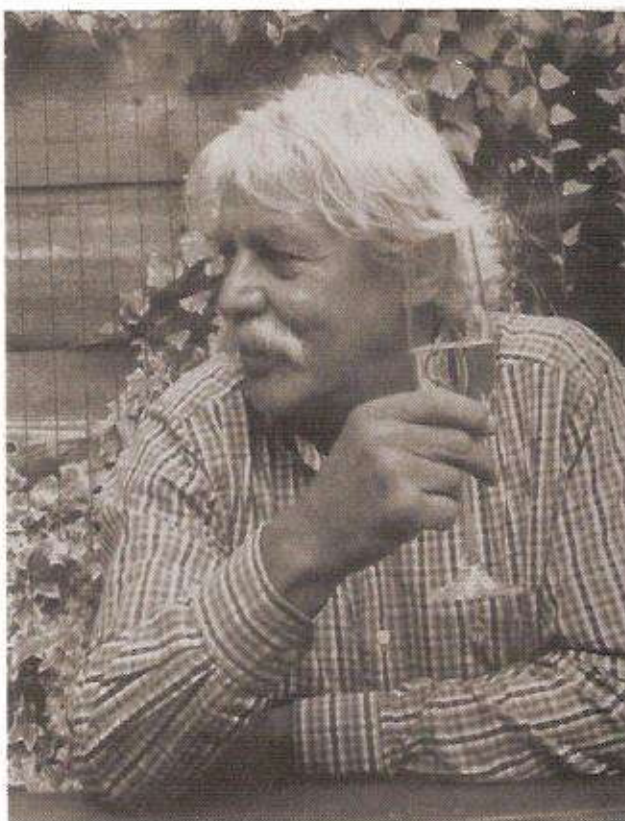
Lodewijk Versteeg

Heer van Giessendam

Na aanleiding van een verzoek van het bestuur heeft de heer Lodewijk Versteeg, heer van Giessendam, ons een stukje familiegeschiedenis, dat zich gedeeltelijk in Giessendam en Hardinxveld heeft afgespeeld, toegestuurd.

Nicolaas Christiaan Versteeg (1883-1957) 1951-1957
Koper, geb. Hardinxveld, ov. Zeist. Kocht de titel in 1951 voor f 1.000 van de erven van barones Collot. In 1910 afgestudeerd als technisch ingenieur aan het Technikum in Bingen (D), aannemer, had aandelen in Loevestein in Vuren, boekhouder, secretaris Spaarbank Hardinxveld-Giessendam. Tr. Giessendam 1912 **Wilhelmina Graftdijk** (1886-1959), geb. Giessendam, ov. Zeist, secretaresse van de Nederlandse Protestantenvbond. Zij schreef een boek over Esperanto.

Lodewijk Versteeg (1945) 1957-
Neef, geb. Bergambacht. Stuurman Deense rederij, vliegenier bij de Marine Luchtvaart-Dienst, leraar Engels, het laatst aan Hogere Zeevaartschool, waar hij zelf gestudeerd had. Tr. 1982 **Geertruida Maria van de Braak** (1949), geb. 's-Hertogenbosch, kunstschilderes, lerares tekenen en kunstgeschiedenis.

Lodewijk Versteeg van Giessendam.

Lodewijk Versteeg, zijn roepnaam was Looy volgens tante Nel van der Vlies-Versteeg, heeft het beroep van zijn vader verder ontwikkeld, waarschijnlijk met behulp van zijn schoonvader. Hij begon met het zelfstandig aannemen van werken. Het was iemand die zijn vleugels uitsloeg. Een van zijn bezigheden was het uitvoeren van een werk in Heemstede.

Hij was een knappe, rijzige, al wat oudere man. Een jong meisje voelde zich erg tot hem aangetrokken en gooide steentjes in de vijver om zijn aandacht te trekken. Zij is met hem getrouwd. Maria Elisabeth van Leuven. (tante Agaath Prins-Versteeg is naar haar vernoemd). Ze was rooms-katholiek maar omdat ze in het streng calvinistische Hardinxveld geen leven gehad zou hebben, nam ze in zes weken tijd de beslissing om lid van de Hervormde Kerk te worden. Ze was een frivool poppetje, het middelpunt vor-

mend, creatief, haar tijd vooruit en soms opschepperig. Tante Agaath zou een aantal eigenschappen van deze grootmoeder geerfd hebben. Anderzijds was deze laatste niet gemakkelijk.

Looy Versteeg was overtuigd van een goede opvoeding, van goede manieren en van het voordeel van het kennen van vreemde talen. Volgens tante Nel van der Vlies-Versteeg zie je hierin de verlichte geest van de vorige eeuw. Looy had het in zich om vooruit te komen in de wereld.

Het echtpaar kreeg 3 kinderen te weten, Cornelis Versteeg, onze grootvader, Hendrik Versteeg die later een ijzergieterij in Hardinxveld stichtte en Neeltje die misvormd was en trouwde met Kees de Geus. Zij bekwaamde zich in naaien, gaf naailes, deed veel naaiwerk voor anderen maar vroeg geen vergoeding.

Cornelis Versteeg en Johanna van Dam met links schoonzus Jannigje van Wijngaarden, rechts zus Neeltje en liggend Johanna Cornelia; staande v.l.n.r.: Marius Elisabeth, broer Hendrik, Neeltje, Wilhelmina Graftdijk, Lodewijk, Nicolaas Christiaan, Agatha Maria Elisabeth, Marten en Hendrik.

Cornelis Versteeg, geboren 1854, werd naar een kostschool in Nieuwendijk (land van Altena) gestuurd en verlicht opgevoed. Daarna heeft hij de aannemerij van zijn vader voortgezet. (Aannemen van grondwerken, kanalen, vijvers en spoorwegen). Hij was een rijzige knappe man. Zuster Neeltje was bevriend met Janna van Dam, een wees in huis bij haar grootvader Jan Swets. Haar vader was destijds onderwijzer op de openbare school in het dorp en trouwde met een meisje Aagje Swets. Deze stierf toen Janna 2 jaar was (aan tuberculose) en haar vader Nicolaas van Dam vijf jaar later. Zoals gezegd kwam Janna met een zusje bij opa Jan Swets en zijn tweede vrouw terwijl het andere zusje Pietje naar de grootvader in Berkenwoude ging (later getrouwd met Treurniet). Opa Swets was erg kerks. Janna ging op een speciale meisjesschool op de Achterdijk. Ze mocht niet zwemmen. Als regel gold: Als je niet naar de kerk ging dan mocht je de gehele week niet uit, ook niet naar school. Als grootvader Swets achter z'n pet zat te bidden dan namen de zusjes snel een extra lepel stroop.

Janna werd verliefd op de jongere broer van Neeltje en dit leidde tot een huwelijk in 1877.

Het echtpaar kreeg 8 kinderen waarvan 1 jong overleden doordat een dienstbode dit kind in een teil met ijskoud water zette. De 3 oudste kinderen zijn gedoopt, de jongsten niet. De kerkse opvoeding van Janna

VIII **Cornelis Versteeg**, geb. Hardinxveld 30-12-1854, overl. Hardinxveld 22-4-1915, aannemer, zn. van **Lodewijk Versteeg** (zie Vlg op blz. 106) en **Maria Elisabeth van Leuven**, tr. Hardinxveld 5-7-1877 **Johanna van Dam**, geb. Bergschenhoek 30-11-1851, overl. Hardinxveld 14-8-1940, dr. van **Nicolaas van Dam** en **Aagje Swets**.
Uit dit huwelijk:

- ① **Lodewijk Versteeg**, geb. Hardinxveld 18-4-1878, overl. Amsterdam 1-6-1964, leraar Engels HBS, tr. Amsterdam 5-6-1930 **Johanna Aleida Elisabeth Hubeek**, geb. Amsterdam 31-5-1889, overl. Bloemendaal 8-2-1953, dr. van **Johannes Hubeek** en **Anna Aleida Lambertina Korink**.
- ② **Agatha Maria Elisabeth Versteeg**, geb. Hardinxveld 3-12-1879, overl. Wadenoijen 1-5-1951, tr. Hardinxveld 6-2-1908 **Marten Prins**, geb. Sneek 24-2-1878, overl. Wadenoijen 18-1-1945, predikant, zn. van **Rients Prins** en **Johanna Maria Agema**.
3. **Maria Elisabeth Versteeg**, geb. Hardinxveld 12-11-1881, overl. Hardinxveld 16-6-1885.
4. **Nicolaas Christiaan Versteeg** (Versteeg van Giessendam), geb. Hardinxveld 24-10-1883, overl. Zeist 22-8-1957, ingenieur, aannemer, steenfabrikant, tr. Giessendam 19-12-1912 **Wilhelmina Graftdijk**, geb. Giessendam 6-7-1886, overl. Zeist 2-2-1959, dr. van **Aris Graftdijk** en **Gerrigje Johanna van Houweninge**.
- ⑤ **Neeltje Versteeg**, geb. Hardinxveld 23-10-1885, overl. Hardinxveld-Giessendam 8-8-1971, tr. Hardinxveld 17-2-1921 **Joost Adrianus van der Vlies**, geb. Hardinxveld 29-6-1886, overl. Hardinxveld 23-12-1956, scheepstekenaar, directeur van de N. V. Scheepswerf en Machinefabriek 'De Merwede'voorheen Van Vliet & Co. te Hardinxveld, zn. van **Jacob Arnoldus van der Vlies** en **Jannigje de Rek**.
- ⑥ **Hendrik Versteeg**, geb. Hardinxveld 7-8-1888
- ⑦ **Marius Elisabeth Versteeg**, geb. Pretoria, Zuid-Afrika 10-7-1891
- ⑧ **Johanna Cornelia Versteeg**, geb. Amsterdam 9-3-1893, overl. 's-Gravenhage 4-6-1993, tr. Hardinxveld 29-8-1917 **Kornelis Jacobus Poll**, geb. Grijskerk 24-11-1887, overl. Dordrecht 26-12-1960, gemeente-secretaris van Dordrecht, zn. van **Kornelis Poll** en **Johanna Groenman**.
9. **Arie Engelbertus Versteeg**, geb. Giessendam 28-2-1895, overl. Hardinxveld 24-6-1897.

VIII I **Marius Elisabeth Versteeg**, geb. Pretoria, Zuid-Afrika 10-7-1891, overl. Gouda 24-8-1956, notaris, zn. van **Cornelis Versteeg** en **Johanna van Dam**, tr. Nijmegen 16-2-1934 **Johanna Anna de Lange**, geb. Zaandam 20-3-1904, overl. Stadskanaal 23-3-1976, dr. van **Claas de Lange** en **Trijntje Mul**.

Uit dit huwelijk:

1. **Johanna Cornelia Versteeg**, geb. Bergambacht 28-12-1934, rijksambtenaar, tr. Oosterbeek 21-5-1960 **Rienk Klaas Sijbrandij**, geb. Wirdum 13-12-1929, gemeenteambtenaar, zn. van **Klaas Sijbrandij** en **Jacoba Hendrika Bulthuis**.
2. **Nelly Agatha Johanna Versteeg**, geb. Bergambacht 15-5-1937, tr. Oosterbeek 29-10-1960 (sch. 1984) **Hendrik Jan Vermeulen**, geb. 's-Gravenhage 4-7-1925, arts.
3. **Lodewijk Versteeg**, geb. Bergambacht 3-9-1945

VIII m **Pieter Versteeg**, geb. Hardinxveld 10-9-1893, overl. Dordrecht 13-9-1986, directeur ijzergieterij, zn. van **Hendrik Versteeg** (zie Vlij op blz. 169) en **Jannigje van Wijngaarden**, tr. Puttershoek 10-9-1919 **Helena Lambertine Augustijn**, geb. Bergen op Zoom 17-4-1898, overl. Dordrecht 6-3-1983, dr. van **Johannes Augustijn** en **Sibille Lambertine Annette Thomasz**.

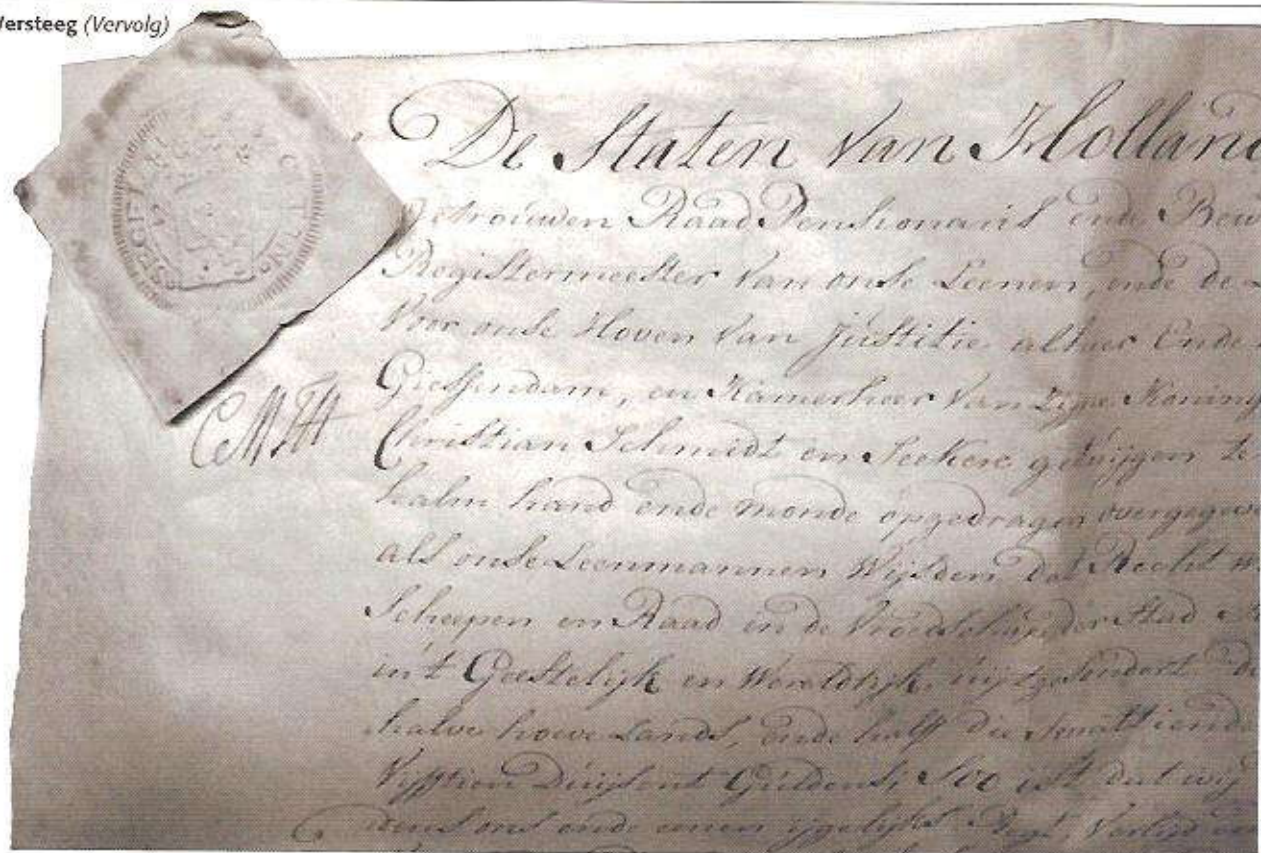
Uit dit huwelijk:

1. **Hendrik Versteeg**, geb. Hardinxveld 17-9-1920.
2. **Pieter Cornelis Jacobus Versteeg**, geb. Hardinxveld 26-7-1924, overl. Dordrecht 24-11-1963, arts.
3. **Bastiaan Adriaan Versteeg**, geb. Dordrecht 28-9-1934.

VIII n **Lodewijk Versteeg**, geb. Hardinxveld 11-2-1896, overl. Hardinxveld-Giessendam 4-9-1961, ingenieur, directeur ijzergieterij, zn. van **Hendrik Versteeg** (zie Vlij op blz. 169) en **Jannigje van Wijngaarden**, tr. Amsterdam 31-5-1923 **Margaretha Deenik**, geb. Amsterdam 19-7-1897, overl. Hardinxveld-Giessendam 10-8-1970, dr. van **Willem Cornelis Deenik** en **Geertruida Maria Heijbroek**.

Uit dit huwelijk:

1. **Willem Cornelis Versteeg**, geb. Hardinxveld 17-6-1924
2. **Geertruida Maria Versteeg**, geb. Hardinxveld 17-2-1926, tr. Hardinxveld 17-7-1951 **Jacobus Willem Busé**, geb. Hardinxveld 27-9-1925, fabrikant, postzegelhandelaar, zn. van **Willem Gerard Busé** en **Willempje de Vos**.
3. **Jannie Hendrika Versteeg**, geb. Hardinxveld 6-9-1930, tuinbouwkundige, tr. Hardinxveld-Giessendam 29-7-1958 **Marten Kamps**, geb. Scheemda 25-3-1928, landbouwkundig ingenieur, zn. van **Gerard Beno Kamps** en **Sara Eitje Drenth**.

Anekdote titel Giessendam

Mijn oom Niek (Nicolaas Christiaan, geb. Hardinxveld 1883)) hoorde dat de Heerlijkheid van Giessendam geveild zou worden. Waarom is niet bekend, maar hij besloot die te gaan kopen. Hij nodigde mijn vader (Marius Elisabeth 1891) uit mee te gaan. De twee broers konden zeer goed met elkaar overweg en een notaris is nooit weg op een veiling.

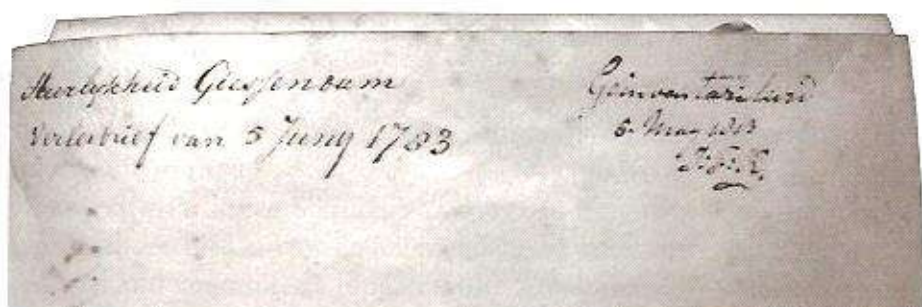
Toen het bewuste stuk ter veiling kwam, zei de veilingmeester: "Nou dan hebben we hier een soort heerlijkheid, ik weet niet wat het is, maar vooruit, wat de gek er voor geeft". Een der aanwezigen riep: "een dubbeltje". Oom Niek stond op en riep, met grote waardigheid: "Duizend Gulden".

Verbaasd en beschaamd zot het vaste veilingvolkje zich terneder en was de titel verkocht.

Op de terugweg hebben de twee broers enorm veel lol gemaakt in de trein en heeft Oom Nick mijn vader met de hand op het hart moeten beloven dat ik de titel zou erven.

In 1957 kreeg ik een brief van een deftig notariskantoor te Zeist dat mij vermeldde dat ik mij mocht tooien met de titel.

Als enthousiast 1steklas HBS-ertje wilde ik dat op al mijn schriftjes gaan schrijven maar mijn moeder zei: "Niet doen Lootje! Daar word je mee gepest" (Zij was zelf overigens jonkvrouwe).

leidde tot een anti-kerkse houding later in haar huwelijk. Mede door het verblijf in Zuid-Afrika zijn ze in het vrijzinnige kamp terecht gekomen. Cornelis Versteeg heeft werken uitgevoerd aan o.a. de Wilhelminasingel in Utrecht, de spoorweg van Pretoria naar Burban in Zuid-Afrika en het IJ in Amsterdam.

Cees en Janna wilden nooit dat er ruzie gemaakt werd en dat de kinderen de vrije loop gelaten werd. Ze vonden goede manieren erg belangrijk evenals standsgevoel. Door het vele reizen waren ze hier nog meer van overtuigd.

Volgens tante Nelly van der Vlies-Versteeg behoorden de Verstegen tot de upper ten van Hardinxveld en dan kwam pas de rest. Ze hadden allemaal lef. Cees overleed in 1915 aan een leveraandoening.

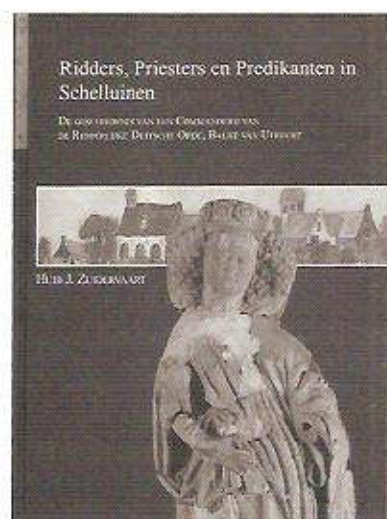
Door het overlijden van Joh Poll-Versteeg is nu deze hele generatie overleden. ♦

Marius Elisabeth Versteeg en Johanna Anna de Lange. (1934)

Recensies

Jany Dubbeldam-van der Waal van Dijk

Ridders, Priesters en Predikanten in Schelluinen

Huib J. Zuidervaart

Samengesteld op verzoek van de Geschiedkundige Vereniging Gies-senburg & Schelluinen.

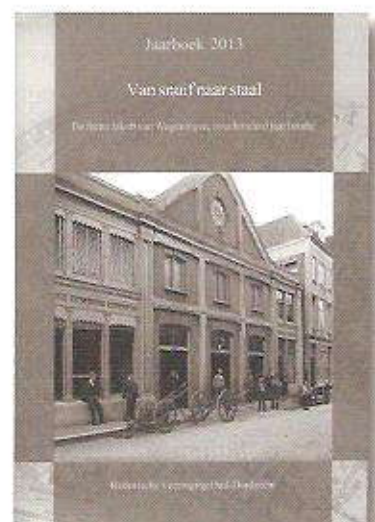
De ondertitel van deze uitgave luidt: "De geschiedenis van een Commanderie van De Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht". In dit boek beschrijft Huib Zuidervaart aan de hand van het spectaculair goed bewaarde middeleeuwse archief van de Balije van Utrecht de geschiedenis van deze kleine commanderie.

De Duitse orde werd in 1190 in Jeruzalem opgericht. Oorspronkelijk was deze organisatie bestemd om een lokaal ziekenhuis te beschermen, maar al snel groeide de orde uit tot een ridderorde met allure. In 1219 wisten deze orderidders zich te onderscheiden bij het beleg van Damiate in Egypte. Enige getuigen uit de Lage Landen schonken de organisatie vervolgens aan de landerijen in hun thuisland. Zodoende kreeg zij ook voet aan de grond in Schelluinen. De hier gestichte commanderie is nog steeds de vroegste vestiging van de nog steeds bestaande Nederlandse tak van de

Ridderlijke Duitse Orde: de Balije van Utrecht.

Vanaf dit prille begin wordt de geschiedenis van de commanderie beschreven, zeer goed gedocumenteerd en geïllustreerd. Voor wie belangstelling heeft voor de historie van Schelluinen is het een interessant boek. De moeite waard om te lezen.

ISBN 978-90-8704-389-6 Uitgegeven door H.J. Zuidervaart & Uitgeverij, Verloren Torenlaan 25, 1211 JA Hilversum. www.verloren.nl

Van snuif naar staal

Jean M.A. van Wageningen

"De firma Jacob van Wageningen, tweehonderd jaar handel", luidt de ondertitel.

De stad Dordrecht trok van oudsher, door zijn strategische ligging aan de rivier en de daarmee gepaard gaande bloeiende handel, veel mensen aan. De voorzaten van de familie Van Wageningen, die de handelsfirma 'Jacob van Wageningen' zijn begonnen, hebben inder tijd ook hun weg naar deze stad gevonden.

De snuif in de titel van dit boek, verwijst naar tabak. In de medische wereld leefde men destijds in de veronderstelling dat tabak een geneeskundige werking had. Jacob van Wageningen begon een handel in snuiftabak in de Grote Kerkbuurt in Dordrecht. Zijn nazaat, ook een Jacob van Wageningen, eindigde met een ijzer- en staalhandel. Hoewel het onderwerp me eerst totaal niet interesseerde heeft het boek me toch geboeid.

Jaarboek 2013 Uitgave van de Historische Vereniging Oud-Dordrecht
ISBN 978-90-812135-8-5

Zo druk als een klein baasje

diverse auteurs

Een uitgave ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van de Historische Vereniging Hoogblokland, Hoornaar en Noordeloos.

Dit boek beschrijft de winkeltjes en kleine ambachtelijke bedrijven, zoals die geput worden uit herinneringen van familieleden of de vroegere dorpsbewoners van Hoogblokland, Hoornaar en Noordeloos. Er worden bedrijfjes beschreven van al ver vóór de Tweede Wereldoorlog en ook die daarna nog steeds hun handeltje drijven. Er is voor gekozen om alleen die middenstanders en ambachtelijke bedrijven te beschrijven die zich in hoofdzaak richtten op de dagelijkse behoeften van de inwoners.

Het resultaat is een zeer leesbaar boek, met leuke informatie over de vele kleine winkeltjes en bedrijfjes, die nog niet eens zo lang geleden in de hele Ablasserwaard te vinden waren.

ISBN 978-90-805279-0-4

Het getijdenboek van Gijsbrecht van Brederode

Historische Vereniging Ameide en Tienhoven

Vijfentwintig jaar geleden werd de Historische Vereniging Ameide en Tienhoven opgericht. Een reden om dit heuglijke feit niet onopgemerkt voorbij te laten gaan! Daarom heeft

ons kennis maken met Middeleeuwse kunst, met daarnaast de uitleg en geschiedenis van het ontstaan van dit getijdenboek in de vijftiende eeuw.

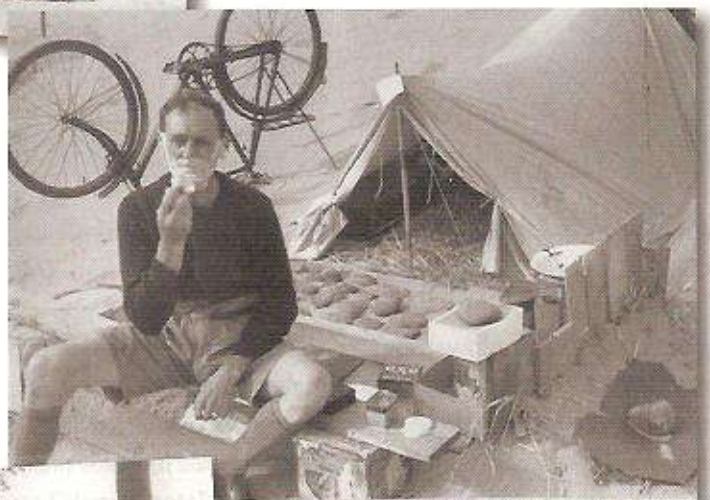
de redactie van het Nieuwsblad het aangedurfd om ter gelegenheid van dit jubileum een speciale editie uit te geven, geheel gewijd aan het getijdenboek van Gijsbrecht van Brederode. Dankzij de financiële ondersteuning van diverse cultuurfondsen werd deze uitgave mogelijk gemaakt.

Het resultaat mag er zijn! Gedrukt op glanzend papier laat het boek

Zeker voor liefhebbers van oude kunst de moeite waard om dit te hebben.

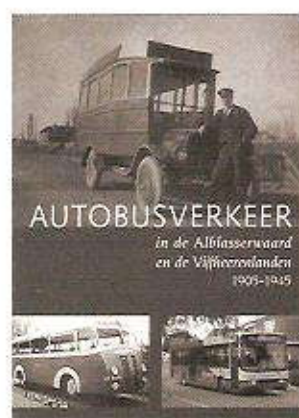
ISSN 1569-7800 Uitgave van de Historische Vereniging Ameide en Tienhoven

Fijne vakantie !

Uitgaven in de Historische Reeks en speciale uitgaven van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam

1. Buitendams 4 (1778-1978)	€ 2,25
2. Molens van Hardinxveld-Giessendam	€ 3,85
3. Den Eendenbout (opgraving in een woonheuvel)	€ 3,85
4. Het stoomgemaal	x
5. Makelaars van Hardinxveld-Giessendam	€ 3,85
6. Buitendams 118 (Giessendamse boerderij)	x
7. 700 jaar Dam	€ 3,20
8. Parlevinkers	x
9. Rondom de Giessen	x
10. Swets tabak en daar blijf ik bij	€ 6,60
11. Hardinxveld en Giessendam in de Franse Tijd	€ 5,65
12. Café Schalk	€ 5,65
13. 100 jaar boemelen	x
14. De Hongerwinter	€ 6,60
15. De Hennepteelt	€ 4,40
16. Het kleine monument in Hardinxveld-Giessendam	€ 5,45
17. Dijken en doorbraken	x
18. Aan d'n dijk	x
19. Gemeentehuizen van Hardinxveld-Giessendam	€ 2,25
20. Ievers tussen Kaai en Kloeve... deel I	x
21. Aart van Bennekum, kunstenaar	€ 6,80
22. Herinneringen aan oorlogstijd	x
23. 100 jaar Nederlandse Protestantenbond	x
24. Ievers tussen Kaai en Kloeve, deel II	€ 6,80
25. Uit de pen van tante	€ 6,80
26. De watersnood van 1953	x
27. Schuttevaer en Binnenwaart	x
28. De Crisisjaren in Hardinxveld en Giessendam	x
29. Vrouwenrecht en liberalisme aan de Merwedijk	€ 6,60
30. De 50ste mei	x
31. De samenvoeging van Giessendam en Hardinxveld	€ 8,85
32. C. Baardman, de schrijver en zijn werk	€ 7,95
33. Het Langeveer	€ 6,60
34. De Indiëgangers	€ 12,50
35. 1899-1999 Nieuws van honderd jaar geleden	€ 6,80
36. De Peulenstraat in 1950	x
37. Groeten uit Giessendam	€ 8,25
38. De historie van het pand Buitendams 4	€ 6,50
39. Nievers was den dijk echt recht	€ 9,20
40. Groeten uit Boven-Hardinxveld	€ 8,90
41. Kleine zaken van een kleine kerk, Gereformeerden in Hardinxveld	€ 9,80
42. Groeten uit Beneden-Hardinxveld	€ 8,90
43. 150 jaar Openbaar Onderwijs in H'veld-Giessendam	€ 8,90
44. Merwedegijzelaars, slachtoffers van de razzia van 16 mei 1944	x
45. Marius Donk, leven en werk van een gedreven architect	€ 8,50
46. Winkels op de Buurt	€ 8,50

Nieuwste uitgave:
Autobusverkeer in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden 1905-1945
Walter van Zijderveld
(2013)

Overige uitgaven:

Het Verleden Nu (fotoboek)	€ 11,35
Buitendams huis-ter-om-op	x
Een wandeling door Binnendams	€ 6,80
Van Geslacht tot Geslacht... (uitgave van de Hervormde Kerk Giessendam en Hardinxveld)	€ 15,90
Hardinxveld en Giessendam, van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeente	x
Hardinxveld en de riviervisserij	€ 20,40
Rehobothschool 1860-1985	x
Van hondekaren en hobbelbussen	x
Anders nog iets (neringdoenden en bedrijven)	€ 2,25
Dr. Aris Graftdijk, Photographie	€ 11,35
Herberg De Zwaan	€ 15,90
Onder ons gezeed	x
Het verhaal van de dijk	€ 7,95
Hoeke Doeme?	€ 7,95
Dvd Dorpsfilm 1953	x
Hardinxveld-Giessendam in de jaren 50 (nog te koop in Museum De Koperen Knop)	€ 15,00
Gekleed in de Waard	€ 12,50
Dvd Bommen op de Buldersteeg	€ 10,00
Autobusverkeer in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden 1905-1945	€ 15,00

Uitgaven van de Stichting Dorpsbehoud

Van boodschappen doen naar winkelen	€ 2,25
Heggen en Steggen (tweede druk)	€ 7,95

Alle uitgaven zijn, tenzij uitverkocht, verkrijgbaar op de volgende adressen:

Historisch Informatie Centrum, Peulenstraat 243 Elke zaterdagmorgen van 10.00-12.00 uur.
IJzerwinkel van de heer Coenraads, Buurt 6, Boven-Hardinxveld Tijdens openingstijden winkel.
Secretariaat Historische Vereniging, Buitendams 77 maandag t/m vrijdag.
Museum De Koperen Knop dinsdag t/m vrijdag 13.00-17.00 uur, zaterdag van 11.00-17.00 uur.

* met een x gemerkte uitgaven zijn uitverkocht

